Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.

№ 164 (6. 653) 1988 йил 18 июль, душанба

Баҳоси 3 тийин

Нурсозлар иштиёқи

Электр транспортчилар коллективи Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси Резолюцияларини зўр қизиқиш билан ўрганмоқда.

Чинакам ошкораликнинг, фикрларни эркин ифодалаш, шахсни улуғлашга ва унинг қадр-қимматини муҳофаза этишга хизмат қилиш принципи меҳнат аҳлини янги зафарларга чорламоқда. Айниқса, аҳолига юксак маданий хизмат кўрсатиш иштиёқида электр хўжалиги хизматининг нурсозлари трамвай ва троллейбусни электр қуввати билан таъминлаш йўлида фидокор бўлмоқдалар. Шаҳарда 55 та подстанция мавжуд. Бу подстанциялар ҳар куни йўловчилар хизматига чиқадиган 628 та трамвай ва троллейбусни қуввати 98400 киловатт-соат электр энергияси билан тўлиқ таъминлаб турибди. Нурчилар 18 та подстанцияни автомат усулда ишлашга ўтказдилар.

Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси арафасида ўз касбининг етук мутахассиси А. Виденин ҳаётида қувончли воқеа содир бўлди. Устознинг «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган коммунал хўжалик-маиший ходими» фахрли номини олиши уни янги зафарлар сари чорлади.

— Конференция материалларини зўр қизиқиш билан ўрганяпмиз, — дейди биз билан суҳбатда Алексей Дмитриевич. — «Бюрократизмга қарши кураш тўғрисида», «Миллатлараро муносабатлар тўғрисида», «Ошкоралик тўғрисида»ги Резолюциялар қайта қуришда янги-янги муваффақиятларни қўлга киритишда ёрдам беради. Биргина мисол. Қисқа муддатда ер остида жойлашган фидеранинг 132 нуқтасидаги носозликни тузатишди. 60 та чорраҳа электр симлари янгиланди, трамвай ва троллейбусларнинг тармоқ симидаги 117 та секциони ва 50 та кронштейн тармоқлари мустаҳкам созланди.

Ҳа, А. Виденин етакчилигидаги нурсозлар Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси йилида ҳар қачонгидан кўп электр қуввати тежаш иштиёқида зарбдорона меҳнат қилмоқдалар.

С. АЛИЕВ.

ЗАМОНДОШИМИЗ

«...Рубобинг ичра мен борман»

Ким болалигида рубоб чалмаган? Рубоб деса кўнгил торлари янграб кетмаган ўспирин борми? Албатта, болалигида рубобни яхши кўрган ва ёки мактаб саҳнасида ашула айтганларнинг ҳаммаси ҳам гарчи санъаткор ва ё бастакор бўлиб етишмаса-да, лекин барибир «рубоб» ва ё «тор» деган сўзларни эшитгани ҳамоно кўнглида недир жимирлашиши тайин.

Ҳозирги сўзимиз эса рубоб ҳақида эмас, шу рубобларга, тору дуторларга жон ва гўзаллик ато этадиган ишчи аёл ҳақида. Бу аёлга гарчи «рубоб» сўздан «гитара» сўзи яқинроқ бўлса-да, лекин у ҳам рубобни яхши кўради, ўзбекча куй-наволар унда ҳам қандайдир ҳавас уйғотади.

Тошкент миллий чолғу асбоблари фабрикасининг силлиқловчиси, бригадир Валентина Фирсова 20 йилдан бери рубоблар «орасида». Рубобларга ҳамоҳанг. Келажакда рубоблар тилга кирмоғи учун уларнинг тобу танобн, шакли, ранги ҳам жойида бўлиши керак. Бунинг учун эса меҳнат керак. Завқ-шавқ керак. Қаҳрамонимизнинг меҳнати эса, лофни бир четга қўйиб гапирадиган бўлсак, ёмон эмас. Ёмон эмас деб биз эмас, коллективи айтяпти. Коллективнинг меҳрини, яхши сўзини қозониш эса осон эмас.

XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси тугаганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Ҳамманинг тилида ҳам, дилида ҳам шу гап: яъни конференция зўр ўтди. Бу воқеа жамиятимизни янгича, ленинча принципларга асосланган поғонага кўтариш йўлида ташланган улкан тарихий қадам бўлди. Энди навбат амалий ишга. Валентина шундай деб ўйлайди, шундай меҳнат қилади. У фабрика хотин-қизлар советининг раиси сифатида бу борада тарғибот ишларидан ҳам завқ олади. Завқланмай яшаш эса яшашга кирмайди.

С. САИДОВ.

● СУРАТДА: В. Фирсова.

Т. Каримов фотоси.

XIX Партия конференцияси қарорларини амалга оширамиз

ДЕЛЕГАТ ҲИСОБОТ БЕРМОҚДА

Коммунистларимизнинг Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси мамлакатимиз ҳаётидаги йирик воқеалардан бири бўлди. Конференция ленинча руҳда ўтди. Унда халқ олдидаги, революция олдидаги юксак масъулият тантана қилди. Жамиятимиз ҳаётини кенг кўламда демократиялаш, қайта қуриш жабҳаларини бутун чоралар билан кенгайтириш конференция кўриб чиқишига тақдим этилган асосий масала бўлди. Коммунистлар анжумани иқтисодий қайта ўзгартишларни чуқурлаштиришга, сиёсий системани ислоҳ қилишга ва совет жамиятини янада демократиялаштиришга қаратилган кўпдан-кўп таклифларни ўртага ташлади. Унинг Резолюциялари бизга ойдин йўлни белгилаб берди. Конференцияда иштирок этган барча делегатлар енг шимариб ишга киришиб кетдилар. Улар ўз коллективларида ҳисобот бермоқдалар, бутун коллективни янги марралар сари коммунистчасига ишлашга даъват этмоқдалар. Мухбиримиз конференция делегатларидан интервью олди. Улар ўз фикрларини баён этдилар.

Валентина Ивановна ТАРАНТОРОВА, «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси.

— Ҳа, конференциянинг ғоят ишчанлик руҳда ўтган, демократия ва ошкоралик принциплари жўш урган ҳаяжонли кунлари ортда қолди. Коммунистлар чинакам демократия, партиявий мунозара маданиятини кўрсатдилар. Эндиликда бутун ҳаётимизни партия анжумани қабул қилган Резолюцияларга мувофиқ қуришимиз керак. Москвадан қайтгунча қадрдон коллективимни жуда соғиниб қолган эдим. Конференция таассуротлари ҳаммани қизиқтирарди. Мен уларга шоша-пиша гапириб бердим. Сўнгра эртасига бутун коллектив тўпланди. Гарчи улар конференция ишини радио, телевидение ва матбуот орқали кузатиб борган бўлсаларда, аммо ўз делегатлари оғзидан эшитишни янада қизиқарли деб билардилар. Конференцияда кўпгина делегатлар тилга олган энг муҳим, долзарб масалалардан бири — Озиқ-овқат программасини ҳал этиш вазифаси сўзсиз мени ҳам қизиқтирар эди. Озиқ-овқат магазинларига кирсангиз гоҳида ҳеч нарса йўқ. Петахталар бўм-бўш турганлигини кўрасиз. Номига бир-икки хил нарса туради, холос. Бозорга тушсангиз, жондан бошқа ҳамма нарса бор. Аммо нархи-чи? Нархи харидорни чақиб олади.

Бизнинг соҳамизда, яъни мебель саноатида таъминот масаласи чатоқ. Коллективимизнинг наказига биноан СССР Ўрмон хўжалиги министри М. И. Гусигин билан учрашдим. У билан ёғоч маҳсулотлари билан таъминлаш масалаларида гаплашиб олдик. Ўйлайманки, қайта қуриш даврида корхоналарни хом ашё билан таъминлаш масалаларига жиддий қаралади ва бундан кейин бу борадаги ишлар жонланади.

Антонина Павловна ХЛЕБУШКИНА, Тошкентдаги 22-болалар уйи директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

— Партия ўз мазмунига кўрагина эмас, балки ўз фаолиятининг методларига кўра ҳам батамом ленинча типдаги партия бўлиши керак. Коммунистларимизнинг анжумани бизни ана шунга даъват этди. Хўш, бунинг маъноси нимада? Бунинг маъноси шундаки, фармойиш, буйруқбозлик методлари бутунлай барҳам топди. Партия сиёсати фақат ташкилотчилик, кадрлар иши орқали амалга оширилиши, бунда қонунларга ва ижтимоий ҳаётнинг демократик принципларига қатъий риоя этилиши керак. Конференцияда қайта қуришга тўсқинлик қилаётган ғовлардан бири — бюрократизм эканлиги якдиллик билан таъкидлаб ўтилди. Шунинг учун ҳам «Бюрократизмга қарши кураш тўғрисида» Резолюция қабул қилинди. Бу Резолюцияда таъкидлаб ўтилганидек, «Бюрократизмнинг социал иллатига қарши, социалистик бошқарув аппаратининг юксак сифатли бўлиши учун изчил, муросасиз кураш олиб боришда қайта қуриш вужудга келтираётган шарт-шароитлардан тўла-тўкис фойдаланиш — барча партия ташкилотларининг, ҳамма коммунистларининг бурчидир». Хоҳ экономика соҳасида бўлсин, хоҳ социал соҳада бўлсин, хоҳ ижтимоий сиёсий турмушда бўлсин бюрократизмга қарши курашни тинимсиз авж олдириб боришимиз керак. Конференциядан қайтиб келгач, қурилиш министрлигидаги ўртоқлар билан учрашдим. Уларга конференция ҳақида, унда кўрилган масалалар ҳақида ва айниқса юқорида айтиб ўтганимдек, бюрократик кўринишларга қарши курашиш ҳақида сўзлаб бердим. Энди ишлаш пайти келди. Ҳаммамиз қўлни-қўлга бериб, юксак унум билан ишлайлик. Ўзимизнинг ҳалол меҳнатимиз билан қайта қуришни жадаллаштирайлик.

Пешқадам коллектив

Тошкентдаги упа-элик фабрикаси коллективи ўртасидаги меҳнат беллашувида 1-қуюв цехининг Зайтуна Бисерова бошлиқ шампунь қуювчилар бригадаси пешқадамлик қилмоқда.

Коллектив кунига 30 минг ўрнига 34,5 минг сўмлик «Лада» шампунини сифатли тайёрламоқда.

Бригада ярим йиллик топшириқларини муддатидан олдин 124 процент бажариб, 45 минг дона «Лада» шампуни тайёрлади.

М. Араббоева, К. Тоҳирова сингари илғорлар кунлик нормаларини 110—130 процент бажариб, бригада ютуғига салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

182 минг сўмлик маҳсулот

Тошкентдаги «Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи қардош Тожикистон республикасига 182 минг сўмлик турли хил харидоргир маҳсулотларни жўнатди. Бу буюмлар ичида «Янгилик» маркаси билан тикилган аёллар фартуги, пардоз лента-лар, резиналар, турли хил саноат хом ашёлари бор.

АХБОРОТ

Янгиликлар, воқеалар, фактлар

Уй тўйлари яқин

●153-қурилиш трестининг 39-қурилиш бошқармасига қарашли Файзулла Умаров бошчилик қилаётган комплекс бригада қурувчилари ишга тушириладиган объектларни муддатида топшириш учун барча чораларни кўрмоқдалар,

— Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси Резолюцияларида янгиланиш йўлининг ёрқин, истиқболлари белгилаб берилди, — дейди бригадир Ф. Умаров биз билан суҳбатда. — Бундан буёнги фаолиятимизнинг асосий мезони кўрсатиб ўтилди. Қўйилган вазифалар катта ва ғоят салмоқлидир. Уни амалга ошириш учун ҳозирданоқ ишга иштиёқ билан киришишимиз, актив фаолият кўрсатмоғимиз зарур, Конференциядан сўнг ўтказган умумий йиғилишимизда ҳаммамиз ана шундай қарорга келган эдик. Ўзаро ҳамжиҳатлик ва ишга ижодий ёндошиш оқибатида ютуқларимиз салмоғини ошириб бораяпмиз. Бригадамиздаги ҳар бир бинокорнинг ўз ишига масъулияти ортмоқда. Сифатга бўлган талаб тобора кучайяпти.

Мамлакатимиз коммунистларининг улкан анжумани белгилаб берган истиқбол йўлларини астойдил қўллаб-қувватлаётган бригада қурувчилари айни кунларда юксак унум билан ишлаб, салмоқли натижаларга эришмоқдалар. Уларнинг хўжалик ҳисобида ишлаётганларига ҳеч қанча ой бўлгани йўқ. Аммо қийинчиликларни зарбдор меҳнатлари билан ўз вақтида енгиб боришаяпти. Фойда олиш, меҳнат унумдорлигини ошириш сингари энг муҳим кўрсаткичлар салмоғини кучайтиришга астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Яқинда бригада қурувчилари Чилонзор районида барпо этилаётган янги массивда 29-уйни ишга туширишга шай этиб қўйдилар. Тўрт қаватли ғиштли бу бинода ҳадемай 32 оила ҳовли тўйларини ўтказади.

Р. АҲМАДАЛИЕВ,

Биринчи марта

● Бугун Тошкент тўқимачилик комбинатининг экспорт бўлими биринчи марта Араб Амирлиги мамлакатидан газлама тайёрлаб бериш учун буюртма олди.

Шунга биноан бу мамлакатга жорий йилнинг охиригача 2 миллион 350 минг метр мато жўнатилади.

Корхонада қайта қуриш амалга оширила бошлаши муносабати билан маҳсулот сифати яхшиланиб бормоқда. Шунинг учун ҳам чет элларда Тошкент газламасига бўлган талаб ошиб боряпти.

Тўқимачилар бу йил Афғонистондаги буюртмачиларни мамнун этдилар. Бу дўст мамлакатга 3 миллион метр маль-маль, 500 минг метр сатин, 250 минг метр бўз газламалари юборилди.

Монголия Халқ Республикасининг буюртмаси ҳам адо этилди. У ерга 250 минг метр ҳамёнбоп газлама жўнатилди.

Бундан ташқари Болгария 2 миллион 690 минг метр хом сурп, Корея Халқ Демократик Республикаси 500 минг метр ҳамёнбоп газлама олди.

Ўқув йилига тахт

Собир Раҳимов райони маорифчилари КПСС XIX Бутуниттифоқ конференцияси қарорларига жавобан ўқув масканларини 1 сентябрь тонг отарига ҳозирламоқдалар.

Бу йил райондаги 4 мактабда капитал, 27 та мактабда жорий ремонт ишлари олиб борилди. Жорий ремонт ишларини оталиқ ташкилотлари ҳамда ўқувчилар ремонт-қурилиш бригадалари олиб бордилар.

Ёшларнинг ижтимоий фойдали меҳнатлари туфайли жорий ремонт ишлари тугалланиб, давлатнинг 135 минг сўм пули тежаб қолинди. Мактаб меҳнат ўқитувчилари бошчилигида оқлаш, мойлаш, парта, стол-стул, доскалар ремонтини ўзлари қилишди-да. Янги ўқув йилидан ҳамма шарт-шароитлари мавжуд, ҳаттоки иссиқ сув бассейни бўлган янги 1260 ўринли мактаб ишга тушади.

Умуман, мактабларни янги ўқув йилига пухта ҳозирлаш учун 566 минг сўм пул сарфланди. Ўтган ўқув йилида 180 олти ёшли болалар қабул қилинган бўлса, бу йил уларнинг сони 200 дан ошди. Уларга ҳамма шароитлар яратилди.

Умуман, биринчи сентябрни 42050 ўғил-қиз билан қарши олинади. Ҳамма мактабларда дарслар кабинет системаси, техника ва кўргазмали қуроллар асосида мактаб ислоҳотлари амалга ошган ҳолда олиб бориш имконияти яратилди.

Кооперативлар кўпаймоқда

● Бугун Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида «Республика кооперативларнинг халқ истеъмоли моллари ва пулли хизмат кўрсатиш» кўргазмаси тайёрланди.

Кўргазмадан Тошкент шаҳар аҳолисини ўзининг истеъмол моллари билан мамнун этаётган «Орзу», «Ажойиб келин», «Шарқ», «Паутинка», «Гулшан», «Престиж» деб аталган кооперативларда тайёрлаб чиқарилаётган буюмлар ва уларнинг фаолиятини акс эттирувчи суратлар қўйилган.

Айниқса, Ўзбекистон ССР енгил саноат, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш, маҳаллий саноат министрликлари ва «Ўзбекбирлашув» корхоналари қошида ташкил этилган пулли хизмат кўрсатувчи кооперативлар фаолияти кенг ёритилган.

Бу тадбир республика кооперативларининг иш тажрибасини оммалаштириш, улар олдида турган муаммоларни ҳал этиш, аҳолининг талаб ва эҳтиёжларини ўрганиш масалаларига бағишланган.

Шу йилнинг дастлабки икки квартали маълумотларига қараганда, Тошкент шаҳрида 300га яқин турли кооперативлар аҳолига самарали хизмат кўрсатмоқда.

Унумли меҳнат гарови

«Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи қайта қуриш ва жадаллаштиришни амалда ишлаб чиқаришга татбиқ қилаётганлиги туфайли 1988 йилнинг 6 ойлик планига қўшимча 700 минг сўмлик кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқарди. Кўплаб ёқилғи, газламалар тежаб қолинди. Сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш плани мўлжалдагидан ошиб кетди. Ҳар ойда янги рўмоллардан 165 минг дона ишлаб чиқариляпти. Булар харидорларга маъқул бўлаяпти.

Коллектив эришаётган омиллардан бири ишчи ва хизматчиларнинг соғлиги, дам олишига алоҳида эътибор берилаётганидадир. Чунки ҳар бир иш кайфиятга боғлиқ-да.

Шу йилнинг ўтган ойларида 26 ишчи турли санаторийларда, туристик саёҳатларда, дам олиш уйларида бўлди. Шанба, якшанба кунлари 25—30 киши Самарқанд, Бухоро, Олмаота, Тошкент денгизи каби жойларга ҳам бориб ҳордиқ чиқармоқда.

Илғор ишчилардан Манзура Убайдуллаева «Чинобод», Фарида Илҳомова «Чимён», Ҳусан Зоҳидов «Чортоқ», Собит Саидов, Акмал Хўжаевлар Болтиқ бўйи санаторийларида бўлиб, даво топиб қайтдилар.

«Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланаётган кўсак чувиш агрегатларига йил сайин талаб ортиб бораяпти. Буни ҳисобга олган корхона меҳнат аҳли иш суръати ва сифатини оширишга алоҳида эътибор бераётир.

СУРАТДА: 5-цех ишчилари Муҳаммад Одилбеков (чапда) ва мураббий слесарь Абдулла Ҳасанов навбатдаги топшириқни адо этмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

Об-ҳаво ва саломатлик

18 июлдан 24 июлгача

Н. А. Семашко номидаги курортология ва физиотерапия илмий-тадқиқот институтининг илмий раҳбари, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор Н. М. Мажидов таҳрири остида.

Ўзбекистон ССР Гидрометеорология марказининг маълумотларига кўра шу ҳафтанинг бошларида йилнинг шу даврига хос ёғингарчиликсиз, иссиқ ҳаво сақланиб туради. Ҳарорат кечаси 19—24, кундузи 33—38 даража бўлади. Ҳафта охирига бориб кунлар исийди. Ҳаво ҳарорати кечаси 22—27, кундузи 36—41 даражагача кўтарилади. Ҳафтанинг ўртача ҳарорати кўп йиллик нормадан бирмунча юқори бўлади.

Н. А. Семашко номидаги курортология ва физиотерапия илмий-тадқиқот институти Медик об-ҳаво маълумотлари ва метеопрофилактика маркази мутахассисларининг фикрига қараганда, ҳафтанинг аксарият кунлари кузатиладиган салбий ҳарорат, яъни ҳаво таркибидаги кислород миқдорининг, намликнинг камайиши инсон организмида гипоксик характердаги реакцияларга олиб келиши мумкин.

Об-ҳаводаги бундай ўзгаришлар ўпка-нафас олиш системаси хасталиклари, юракнинг ишемик хасталиги, артериал гипотония ва бошқа хасталиклари бўлган беморларнинг аҳволини оғирлаштириши мумкин. Шунинг учун ана шундай хасталиклари бўлган беморларга очиқ ҳавода, салқинда кўпроқ бўлиш, совуқ сувда чўмилиш, асабийлашмаслик, жисмоний ва ақлий зўриқишларни чеклаш, меҳнат қилиш ва ухлаш режимига қатъий риоя қилиш, серҳаракат бўлиш, асло спиртли ичимликларни истеъмол қилмаслик тавсия этилади.

Ана шу чора-тадбирларга риоя қилиш организмнинг об-ҳавонинг салбий таъсирига қаршилик кўрсатиш қобилиятини оширишга хизмат қилади.

ЭНГ МУҲИМИ—ИНТИЗОМ

Тошкент тўқимачилик комбинатининг биринчи йигирув-тўқув фабрикаси коллективи йил бошидан буён хўжалик юритишнинг янги иқтисодий системасида ишламоқда. Йилнинг биринчи квартали якунларига кўра тўқув фабрикаси планга қўшимча 211 минг сўм қўшимча даромад олди. Бунда калавалаш-тандалаш цехи коллективининг, қолаверса, цех коммунистларининг муносиб ҳиссаси бор.

— Дастлаб ишимизни қайта қурмоқчи, хўжалик ҳисобига ўтмоқчи бўлганимизда айрим ишчилар қаршилик қилишди. Шунда цех партия ташкилоти, коммунистлар қайта қуриш муқаррар эканлигини, унинг, янги иқтисодий системанинг афзалликларини ишчиларга сабот билан тушунтирдилар. Натижада хўжалик ҳисобининг жорий этилиши муносабати билан коллективда катта ўзгаришлар рўй берди, — дейди калавалаш-тандалаш цехи бошлиғи Т. Эрматова. — Буни қарангки, тез орада иккиланувчиларнинг меҳнатга бўлган муносабати ўзгарди, улар қайта қуришга хайрихоҳ бўлиб қолдилар. Бугунги кунда цехда меҳнат интизомининг бузилиши, энг аввало прогулчиликка тамоман барҳам берилди.

Лекин шунга қарамай, ишлаб чиқариш интизомининг бузилиш ҳоллари аввалгига нисбатан кескин камайган бўлса-да, аммо онда-сонда учраб турибди. Ҳозир коммунистлар мана шу нуқсонга қарши курашяптилар. Бу биринчи навбатда ёш ишчиларнинг масъулиятсизлиги билан изоҳланади. Ҳолбуки, цех ишчиларининг қарийб 80 фоизи ёшлардан иборат. Уларнинг асосий қисми 1—2 йиллик меҳнат стажига эгадирлар. Шу боисдан ҳам цехда ишлаб чиқариш нормасини бажармовчилар, калава сифати кўрсаткичини уддалай олмаётганлар ҳали ҳам бор. Цех партия, комсомол, касаба союз ташкилотлари, мураббийлари улар билан алоҳида иш олиб боряптилар. «Ҳар бир коммунист — мураббий» ҳаракати кенг қулоч ёймоқда.

Цех фаолияти билан танишиб, ёш ишчилар билан суҳбатлашарканмиз, бизни бир нарса мамнун этди: бу ерда норма бажармовчиларни қаттиқ тазъйиқ остига олиш, ўнгу сўлига қарамай, жазолаш методидан воз кечилган экан. Бу ишга коммунистлар бошчилигида оқилона ёндошиляпти. Норма бажармаслик каби ишлаб чиқариш интизомини бузиш одатда ёш ишчининг кам тажрибалилиги оқибатида юзага келади. Демак, нормани бажара олмаётган ёш ишчиларга ҳайфсан бериш, меҳнатга иштирок коэффициентини камайтириш ўрнига унга ёрдам қўлини чўзиш, амалий тажрибада кўмаклашиш анъанаси таркиб топди. Бу икки-уч ой ичида кутилгандан ҳам зиёд самара берди. Масалан, май ойида цехда (ҳар икки сменада) 18 ёш ишчи ишлаб чиқариш нормасини фақат 60—65 фоиз бажарган бўлса, ҳозир топшириқни бажармаган атиги уч киши қолди, холос.

— Келгуси ойда улар ҳам цех коллективи билан баробар қадам ташлашига ишонаман,— дейди цех бошлиғи. — Иккинчи ярим йилликдан бошлаб коллективимизда иш ҳақи тариф ставкасининг янги системаси жорий этилди. Ҳозир цехда тушунтириш ишлари жиддий олиб борилмоқда.

Ҳақиқатдан ҳам ҳар бир янгилик ишчиларга тушунтирилса, ишнинг аввалги формаси билан янги система ўртасидаги фарқни, хўжалик ҳисобининг имконият ва афзалликларини ишчининг ўзи онгли равишда тушуниб етса, иш муваффақиятининг ярми таъминланди, деяверинг.

— Коллективга кўпроқ мустақиллик беришнинг аҳамияти кўп эканлигига биз ишчилар ҳам тушуна бошладик, — дейди цехнинг илғор ишчиларидан бири, калаваловчи София Нормуродова. — Юқоридан туриб, «Сен бундай ишлашга ўтасан» дейиш бошқа, ёнингга келиб, мана бу методга ўтиб ишласанг, сендан ишлаб чиқариш шунча фойда кўради, сен фабрикадан шунча фойда кўрасан, деб ётиғи билан тушунтириш бошқа. Ўтган йили бизга «хўжалик ҳисобида иш бошладик»,— деб эълон қилишди. Аммо иш аввал қандай бўлса, шундайлигича қолаверди. Фақат бошлиғимиз ҳар йиғилишда гап орасида «хўжалик ҳисоби»ни қўшарди, холос. Биз эса ҳаммасига бефарқ эдик.

Янги бошлиқ, партия ташкилоти, коммунистлар бизга хўжалик ҳисобининг моҳиятини тушунтиришга ҳаракат қилди ва биз тушундик. Хўжалик ҳисоби дегани бу ҳамма нарсага — ишга, хом ашёга ўз уйингда бўлганидек муносабатда бўл, тежабтергаб ишлат, жон куйдириб ишла, шунга яраша ҳақингни ол дегани экан...

Калавалаш-тандалаш цехида чиқинди чиқиши авваллари нормадагидан қарийб уч баробар ошиб кетарди. Коллектив кейинги икки ой ичида бундай исрофгарчиликка чек қўйди.

— Энди, белгиланган нормадагидан икки баравар кам чиқит чиқишига эришишни мўлжаллаяпмиз, — дейди цех бошлиғи, — ҳисоб-китоблар, илғор коммунист ишчиларимизнинг иш тажрибаси бундай маррани тўла қўлга киритиш мумкинлигини кўрсатмоқда, Калаваловчилар Б. Қувватова, С. Нормуродова, тандаловчилар А Саримсоқова, Р. Молжанова, М. Султонова, моҳир мураббийларимиздан А. Павловалар ҳозирги кундаёқ ишлаб чиқариш нормасини 15—20 фоизга ошиғи билан бажарган ҳолда белгиланган нормадагидан икки баравар кам чиқит чиқаришга эришаётирлар.

— Иккинчи ярим йилликдан цехда янги тариф ставкаси жорий этилди, дедингиз. Бу ишга, ишчиларнинг ойлик маошига қандай таъсир ўтказди?

— Авваллари калаваловчининг ўртача ойлик маоши 151 сўмни, тандаловчиларники эса ўртача 157 сўмни ташкил этарди. Бундан ташқари ҳар иккала касб эгаси ойлик маошнинг 40 фоизи миқдорида мукофот оларди. Янги тариф ставкаси ҳар бир ишчининг ўртача ойлик маошини 32—33 сўмга (40 фоизи мукофот сақлангани ҳолда) юқори этиб белгиланди.

Бу асосан икки омил — меҳнат самарадорлигини оширган ҳолда маҳсулот сифатини яхшилаш ва ишлаб чиқариш зонасини кенгайтириш ҳисобига юзага келади. Ҳозирнинг ўзидаёқ ўндан ортиқ ишчиларимиз хизмат зонасини оширишга шай эканлигини билдиришди. Демак, хизмат зонасининг ошиши маош фондининг юксалишига, бу ўз навбатида илғор ишчиларни рағбатлантириш фондининг ўсишига олиб келади. Хуллас, биз хўжалик ҳисоби бўйича ишлашни ўзлаштирдик. Ҳамма гап цехимизнинг хом ашё билан ўз вақтида, етарли ва сифатли таъминлашга боғлиқ.

Ҳ. САЙДУЛЛАЕВ.
«Тошкент оқшоми»нинг жамоатчи мухбири.

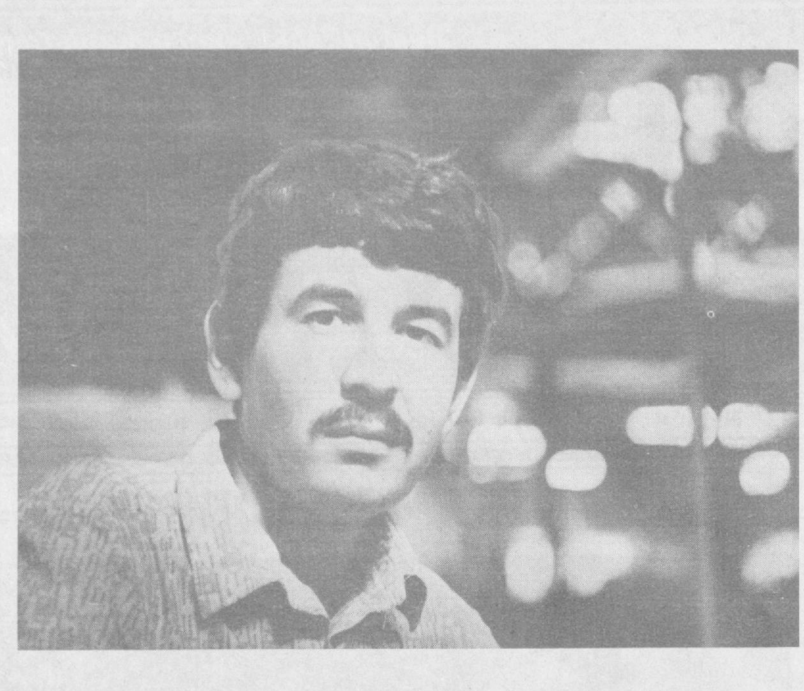

Самад Сулаймоновнинг «Комфорт» ишлаб чиқариш бирлашмасида баракали меҳнат қилаётганига беш йилдан ошди. Совет Армияси сафида хизмат бурчини ўтаб бўлган бу йигит тўғри шу корхонага ишга келган эди. Интилиши, тиниб-тинчимаслиги туфайли тез орада йиғувчилик касбини ўзлаштириб олди. Эндиликда касб маҳоратини тинмай ошириб бораётган бу созловчи смена топшириқларини пухта адо этиб, салмоқли натижаларга эришаяпти.

СУРАТДА: Самад Сулаймонов.

Шаҳримизда бири биридан кўркам кўп қаватли турар жой бинолари кундан кунга кўпаймоқда. Кейинги йилларда фақат Сергели районининг ўзида бир-бирига ўхшамас турар жойлардан ўндан ортиғи қурилиб, фойдаланишга топширилди. Бу биноларнинг биринчи қаватида аҳоли учун зарур бўлган маиший хизмат кўрсатиш объектлари ва савдо шохобчаларининг қурилиши айни муддао бўлмоқда.

СУРАТДА: Сергели районида қуриб фойдаланишга топширилган тўққиз қаватли кўркам бинонинг кўриниши.

Т. Каримов фотолари.

Уч муҳташам бино

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номидаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ёнгинасида бир йўла учта бино қад кўтара бошлади. Буларнинг бири шу бирлашманинг ҳунар-техника билим юрти учун қурилаётган 3 қаватли 720 ўринли ўқув корпусидир. Унда амалий машғулотлар ўтказиш учун хоналар, ошхона, спорт заллари бор. Қолган иккита 9 қаватли бино эса бирлашма ишчилари ва ўқув юрти талабалари учун мўлжалланган 440 ўринли ётоқхонадир.

Биноларни икки йилда тўлиқ битиришни 159-трестнинг 9-қурилиш бошқармасининг азаматлари ўз зиммаларига олишган. Бу ерда 23 кишилик комплекс бригада — кекса бинокор Қўчқор Йўлдошев, Николай Депре бошлиқ электр-пайвандчилар иш олиб боришяпти.

Уч бинони бир йўла бошлаб юборилганлиги ишни узилишларсиз олиб боришга имкон бермоқда. Қанчалик гапирмайлик қурилишларда гоҳ ғишт, гоҳ бетон, гоҳида темирбетон ускуналарининг танқислиги сезилади. Вақтида етказиб келинмайди. Ана шундай пайтда 4—5 хил касбларни эгаллаб олган бинокорлар мен ғишт терувчи, мен бетончи, мен пайвандчиман деб ўтирмай у ёки бу ишни бажариб кетишга одатланишган. Шунинг учун бу бригадалар ойлик планларидаги 60 минг сўмлик ўрнига 68—70 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширмоқдалар. Бинокорлар 1989 йилнинг сентябрь ойигача ўқув корпусини билим юрти талабаларига тортиқ қилишга ҳаракат қилмоқдалар.

Бинокорлар сифатли ишлашни, планларни бажариш, тежамкорлик билан иш юритишни асосий мақсадга айлантиришган. Ҳамма бир тан, бир жон бўлиб ишламоқда. Ҳеч ким у сенинг ишинг, бу менинг ишим, деб ажратиш, сансалорликка йўл қўймаяпти. Тежамкорликка ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Қурилиш ниҳоясига етказилгунча бу ерда қурувчилар қирқ минг ғишт, 25 куб метр тахта, 35 тонна арматура, 1000 киловатт-соат электр энергия, 800 килограмм мих, 1,5 тонна электрод, 150 куб метр бетон тежаб қолишга аҳд қилишган. Ҳозирданоқ бу борадаги ишлар пухта олиб борилаяпти.

Биз бу ерда тежамкорликка қаттиқ риоя этиб, унумли ишлаётган бинокор-пайвандчилардан М. Савельев, В. Могилин, ғишт терувчилардан М. Миралимов, Э. Юсупов, дурадгор Э. Латипов, бетончилар О. Ҳасанов, Б. Эргашев кабиларнинг номларини алоҳида ҳурмат билан тилга олинганидан қувондик. Ҳа, бинокорлар Бутуниттифоқ партия конференцияси қарорларидан руҳланиб ишлаётганликлари учун ҳам янги-янги ютуқларга эришмоқдалар.

С. СУЛТОНОВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

ЧЕТ ЭЛ МАТБУОТИ ВА ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ ХАБАРЛАРИДАН

КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Польшада бўлиши халқаро оммавий ахборот воситаларининг етакчи мавзуи бўлиб турибди. Польша газеталари, радиоси, телевидениеси Совет раҳбарининг Варшава, Краков, Шчецин меҳнатчилари билан учрашувлари, унинг Польша раҳбарлари билан суҳбатлари тўғрисидаги батафсил репортажларни бермоқдалар, дўстлик ва ҳамкорлик муҳитини таъкидламоқдалар. «Трибуна люду» газетасининг таъкидлаб ёзишича, Польшанинг янгиланиши ва Совет Иттифоқининг қайта қуриши — социализмни ривожлантиришнинг биргаликдаги йўлидир. «Речь Посполита» газетаси Совет раҳбарининг Шчецинда бўлишини поляклар иккала мамлакатнинг Европа хонадонига янги муҳит барпо этиш муддаосини акс эттирувчи тимсол деб қабул этдилар, деб уқтиради. «Жиче Варшави» газетасининг таъкидлашича, Шчецин поляк чегаралари бузилмаслигининг тимсоли, гитлерчилар фашизми устидан қозонилган ғалаба натижасида тикланган тарихий адолатнинг рамзи бўлиб турибди ва шундай бўлиб қолади. Франциядаги ТФ-1 телекомпанияси ҳамма жойда М. С. Горбачевни поляклар жуда самимий кутиб олаётганликларини қайд этади.

Кўпгина газеталар М. С. Горбачев Польшада ўртага ташлаган янги совет ташаббусларига юқори баҳо бермоқдалар, ГДРдаги «Нойес дойчланд» газетаси ҳарбий мухолифликни камайтиришга оид янги совет ташаббусларини шарҳлаб, уларни «ўз вақтида қилинган бениҳоя муҳим» ташаббуслар деб атади. Бу таклифлар, деб таъкидлайди газета, ишончни вужудга келтиришга, Европада хавфсизликни мустаҳкамлашга ва қуролсизланиш жараёнини янада давом эттиришга қаратилган. ГФР ташқи ишлар министри Г.-Д. Геншер Ғарбий Германиядаги АРД компанияси мухбири билан суҳбатда Совет Иттифоқининг Умумевропа конференциясини чақириш тўғрисидаги таклифини қўллаб-қувватлади. Унинг фикрича, оддий қурол-яроғларни қисқартиришнинг М. С. Горбачев таклиф этган босқичма-босқич плани СССРнинг бу соҳада ҳам ҳақиқий қуролсизланишга ўтиш ниятлари жиддийлигидан далолат беради.

Греция ҳукумати экономика ва мудофаа соҳасида ҳамкорлик тўғрисидаги икки томонлама шартноманинг амал қилиниши тўхтатилишидан Қўшма Штатларни хабардор қилди, шу шартнома асосида Греция территориясида Американинг ҳарбий базалари жойлаштирилган эди. Англиядаги «Дейли телеграф» газетаси шу ҳақда хабар қилиб, Афина шу йилнинг охиригача ҳамкорлик тўғрисидаги беш йиллик битим тугаши биланоқ Американинг Греция территориясидаги ҳамма базалари ёпиб қўйилиши керак, деб таъкидлайди.

Англиянинг «Файнэншл таймс» газетаси Нью-Йоркда Африка жанубидаги аҳволни бартараф этиш юзасидан АҚШ, Ангола, Куба ва ЖАР иштирокидаги тўрт томонлама музокаралар тугаганини хабар қилиб, томонлар «Жануби-Ғарбий Африка муаммоларини тинч ҳал этиш принциплари» тўғрисида бир битимга эришганликларини айтганларидан сўнг Анголадаги урушга чек қўйиш ва Намибияга мустақиллик бериш вақти яқинлашиб қолди, деб тахмин қилади. «Нью-Йорк таймс» газетаси янги битим ЖАР, Ангола ва Куба ҳукуматларининг тасдиғига топширилиши керак, деб таъкидлайди.

Тўнтаришга уриниш

Либерия хавфсизлик кучлари чоршанба куни қуролли давлат тўнтариши қилиш йўлидаги яна бир уринишни бостирдилар.

Франс Пресс агентлигининг Монровиядан хабар қилишича, мамлакат президенти Сэмюел Доу миллий радио орқали сўзлаган нутқида шу гапни айтди.

Унинг сўзларига қараганда, Гвинея билан Кот-дИвуар ўртасидаги чегара яқинида жойлашган тоғли Нимба районида ҳукумат қўшинлари билан бир гуруҳ фитначилар ўртасида отишма бўлган. Фитначиларнинг бир қисми ўлдирилган, қолганлари ушлаб олиниб, Либерия пойтахтига келтирилган.

Чет эл агентликларининг таъкидлаб ёзишича, шу йилнинг мартида Либерия ҳукумати мамлакат президенти С. Доуни ўлдириш мақсадини кўзлаган фитна фош этилганини эълон қилган эди. Фитнанинг тақиқланган Либерия бирлиги партиясининг раҳбари Габриэль Уильям Кполле бошчилигидаги қатнашчилари қамоққа олинган эди. «Хиёнаткорлик»да айбланган 14 фитначи устидан суд шу йилнинг августида ўтказилиши керак.

Объективда—Италия

РИМ. «Софи Лореннинг уч мавсуми» — яқинда Италиянинг энг йирик хусусий телепрограммаларидан бири бўлмиш «Ретекуаттро» намойиш этган ва италиялик машҳур актриса иштирок этган фильмлар туркуми ана шундай номланди. Фильмлар намойиши режиссёр Витторио де Сика 1964 йилда суратга олган ва АҚШда энг яхши чет эл фильми учун «Оскар» соврини билан мукофотланган «Кеча, бугун, эртага» комедия билан бошланди.

«Поццуолилик юлдуз» — Неаполь яқинидаги кичик шаҳарда туғилган Лоренни ана шундай деб аташганди. Лорен ушбу фильмда бир неча ролларни катта маҳорат билан ижро этганди. Машҳур Марчелло Мастрояни иштирок этгани учун ҳам бу фильм катта муваффақият қозонганди.

Орадан бир йил ўтгач ҳар икки актёр катта шуҳрат қозонган «Итальянча никоҳ» фильмида иштирок этишди. Шундан сўнг бир қатор бошқа фильмлар бўлди. Яқинда эса С. Лорен телетомошабинларни кўп серияли «Мамма Лючия» фильмида [Совет Иттифоқида бу фильм «Бахтли жаҳонгашта аёл» номи билан намойиш этилди] яна бир бор мафтун этди.

Аёлларнинг ёши ҳақида гапириш одобдан эмас. Шундай бўлса ҳам айтишга тўғри келади: Софи Лорен 54 ёшга тўлаётган бўлса ҳам ёшларга хос ғайрати, гўзаллиги, ўзини талқин эта олиш маҳорати билан пол этади. У ўзининг дастлабки ролини ижро этган узоқ 1950-йилдан бери 38 йил ўтган бўлишига қарамай ҳамон бардам, руҳининг кўтаринкилиги билан ҳайратда қолдиради.

СУРАТДА: Софи Лорен «Мамма Лючия» телефильмининг расмий ҳавола этилишига бағишланган тантанали маросимда.

АНСА—ТАСС фотоси.

КАЛЕЙДОСКОП

ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ — КЎЗБЎЯМАЧИЛИК

Ғарб давлатларида шундай фирмалар борки, уларнинг биргина номининг ўзи ишлаб чиқараётган маҳсулотларининг аъло сифатлилиги ва бошқа афзалликларига кафолатдир. Соатнинг «Картье», чамадоннинг «Самсонайт» маркаси бўлса, кроссовкаларга «Пума» ёки «Найк» деб ёзилган, атир идишида «Шанель № 5» деб кўрсатилган бўлса, магнитофоннинг номи «Шарп» деб аталса харидорлар бу товарларни нархи бирмунча қиммат бўлса ҳам бажонидил сотиб олишади. Яширин бизнес ана шундай машҳур фирмаларнинг обрўйидан фойдаланаётган экан. Ҳозир ҳар йили жуда катта пулга — нархи 60—70 миллиард долларга тенг сохта маркали товарлар ишлаб чиқарилади. Малайзия, Таиланд, Индонезия, Филиппин ва Сингапурнинг пойтахтлари қалбаки товарлар ишлаб чиқариладиган ўзига хос марказга айланиб қолган.

XXI АСР СОАТЛАРИ

Электрон соатларни ҳар қанча таърифласа арзийди— улар жуда аниқ юради, кўриниши ҳам чиройли. Фақат биргина камчилиги бор — эртами-кечми уларнинг батарейкаларини янгилаш керак, бўлмаса тўхтаб қолади. Бунга қандай қилиб барҳам берса бўлади? Биринчи бўлиб ана шу жиддий саволга швейцариялик соатсозлар, аниқроғи «Жан д,Эв» фирмаси мутахассислари ижобий жавоб бердилар. Улар негадир бизнинг экспорт қилинаётган ВАЗ автомобилларимиз каби «Самара» деб аталган соатни ишлаб чиқардилар. Гап янгиликнинг номида эмас, мазмунида. Ана шу кварцли соатлар мурвати механик энергияни электр энергиясига айлантирувчи автомат мослама билан жиҳозланган. Масалан, ушбу соатнинг мурватини бурамай стол устида қолдирсангиз, у тўхтамай, ўн кун давомида вақтни аниқ кўрсатаверади.

Хўжалик ҳисобига—кенг йўл

Чиннисозларнинг дадил одими

Тошкент чинни заводи коллективи 1988 йил 1 январдан бошлаб тўла хўжалик ҳисоби ва ўзини ўзи маблағ билан таъминлаш шароитида ишлашга ўтди. Бу билан экономикани қайта қуриш йўлида яна бир муҳим қадам ташланди.

Корхона Ўрта Осиёдаги тўнғич заводларнинг бири. Бу ерда кейинги йилларда меҳнатга муносабатнинг янгича кўринишлари юзага келмоқда. Амалга оширилаётган бир қатор ишлар коллектив аъзоларининг иш ва турмуш шароитларини яхшилашга қаратиляпти.

— Янги шароитда муваффақиятли одимлашнинг ўзи бўлмайди, — дейди корхона меҳнатни ташкил этиш ва иш ҳақи бўлими бошлиғи Бахтиёр Шамсуддинов. — Аввало бунинг учун пухта тайёргарлик зарур эди. Ишни биз ана шундан бошладик. Хўжалик усулида ишлашнинг афзаллик томонларини ишчиларимизга кенг пропаганда қилдик. Заводимиз бош иқтисодчиси раҳбарлигида бир қанча мутахассислар билан ишчи коллективлари ўртасида ўқув программасини йўлга қўйдик. Иш жойларини аттестациядан ўтказдик. Ҳар бир участкадаги станок, конвейерларнинг меҳнат унумдорлиги, ишлаш қуввати анализ қилинди. Ремонтталаб станок ва линиялар такомиллаштирилиб, яхшиланди. Бир қанча участкалар кенгайди, ишчилар сони қисқартирилган участкалардан янги иш жойларига кўчирилди.

Техника ва хом ашё таъминоти ҳам хўжалик ҳисоби шароитида асосий роль ўйнайди. Унда узилишлар бўлмаслиги лозим. Бу албатта план-топшириқларнинг бажарилишига ҳам ўз таъсирини кўрсатади. Муҳими, шу шароитда биз баъзан учраб турадиган камчиликларни ўз вақтида бартараф этишимиз керак.

Фондларни тақсимлашга алоҳида эътибор зарур. Масалан: моддий рағбатлантириш маданий-маиший, корхонани ривожлантириш фондлари айниқса пухта планлаштирилган бўлиши керак. Биз асосан бу фондларни ўз даромадларимиздан оламиз.

Корхонамиздаги барча техник хизмат турлари ҳозирги кунда экономикани кўтаришга сафарбар этилган. Улар даромад олишнинг асосий манбаи таннархни арзонлаштириш билан боғлиқдир. Янгича шароитда, хўжалик ҳисобида ишлаш ҳам муҳим ўрин тутади. Агар коллективнинг барча бўғинлари шу методга ўтмас экан, корхона бўйича кутилган самарага эришиш қийин.

Илгари социал-маданий соҳага ажратилган фонд ҳисобидан қурилиш қила олмасдик. Энди эса шу фонднинг 50 процентигача бўлган миқдорини қурилишга, қолганини турар жой, болалар боғчаларига бўлган эҳтиёжларимизни қондиришга сарфлашимиз мумкин. Аввалги йилларда социал маданий соҳага 204 минг сўм ажратилар эди холос. Ҳозир ушбу фонд 337 минг сўмни ташкил этади.

Ҳозир корхонамиздаги 114 бригаданинг 96 таси ва 4 та асосий цех хўжалик ҳисобида ишламоқда.

Чойнак цехидан С. Ғафурова бошчилик қилаётган коллектив ҳозир бу борада яхши тажриба тўплади. Бригадада 17 киши ишлайди. Чиннисозлар ўтган ярим йил мобайнида 14,2 минг сўм кўп маҳсулот тайёрлашди. М. Қўзиева бошлиқ бригадада 16 киши ишлайди. Иккинчи кварталда бу коллективда 80,3 минг сўмлик ўрнига 75,6 минг сўмлик иш бажарилди. 4,7 минг сўмлик маҳсулот етказиб берилмади. Бунинг сабаби хом ашёни чиқиндига 1,7 процент кўп чиқариб юборишганида бўлди. Шу сабабли бригадага 15 процент мукофот пули тўланмади. Ўртача иш ҳақи эса 139 сўму 62 тийинни ташкил этди.

Бригада коллективларининг бу улкан ишдаги роли катта эканлигининг яна бир омили шундаки, бригадаларнинг жами кўрсаткичи корхонамиз кўрсаткичининг бир банди, яъни узлуксиз занжирдир. Мана шу занжир бир ерда узилиб қолса, печ цехидами ёки қолиплашдами корхонамизнинг ишлаб чиқариш иқтисодига, молия ва фойдага, қисқа қилиб айтганда ҳар биримизнинг иш ҳақимизга салбий таъсир кўрсатади.

Хўжалик методи яна шуни тақозо этадики, бригаданинг ишлаб чиқаришга сарф бўлган вақти, хом ашёси, ёрдамчи материаллар: сув, газ, электр энергияси шу бригаданинг умумий иш ҳақи ҳисобидан олиб борилади.

Айтайлик бригаданинг бир ойлик иш ҳақи 4 минг сўмни ташкил этсин. Агар у меҳнат унумдорлигини планга нисбатан 1 процент ортиғи билан бажарса умумий иш ҳақига яна 40 сўм қўшилиб боради.

Агар меҳнат унумдорлиги планга нисбатан 1 процентга кам бўлса, ажратилган 4 минг сўм иш ҳақидан бироз чегириб қолинади. Бригада аъзоларининг кам ҳақ олишига тўғри келади. Бу ерда иш ҳақи меҳнат унумдорлигидан ошиб кетгани учун ана шундай бўлади.

Коллективимиз кўзда тутилган кўрсаткичларга эришса корхонамиз оладиган соф фойда кенгайиб боради. Моддий рағбатлантириш фондимиз ҳам ўсади, бу эса заводимиз ишчи ва хизматчиларининг социалистик мусобақадаги иштирокига қараб кенг рағбатлантириш имконини беради.

Д. ОБЛАЕВ.

Жонажон Ватан бўйлаб

ПОЛТАВА. Лубендаги «Комсомолец» заводининг янги конвейерлари маккажўхори уруғларини саралаш чоғида уларнинг майдаланишига йўл қўймайди. Бу конвейерларда транспортёрнинг металл кураклари резина кураклар билан алмаштирилган. Мана шу ва бошқа такомиллаштиришлар ҳар бир конвейерда ярим тоннадан кўпроқ пўлатни тежайди. Конвейернинг қуввати 50 процент ошди, шовқин даражаси ва энергия сарфи камайди. Битта конвейерни жорий этишдан кўриладиган иқтисодий самара қарийб тўққиз минг сўмга боради. Йил охиригача мамлакатдаги маккажўхори саралаш заводлари салкам 150 та шундай агрегат олади.

УЛАН-УДЕ. Бурятиянинг катта-катта қўйчилик хўжаликларида ташкил қилинган кооперативлар қўйларнинг жунини тез қирқиб олишда ёрдам бермоқдалар. Кампания муддатларини қисқартириш анча юқорироқ сифатли маҳсулот олиб қабул пунктларига топшириш имкониятини беради, чунки кооператорларнинг фойдаси топширилаётган жуннинг сортига батамом боғлиқдир. Бу гал жун қирқишга қўшимча ишчи кучлари жалб этилмаяпти, ваҳоланки жун қирқувчи ҳар бир кишига ўрта ҳисобда салкам минг бош қўй тўғри келмоқда.

ЖАМБУЛ. Свердлов районидаги Киров номли совхоздан Николай Гек бошлиқ ўрим-йиғим звеносига хўжалик ҳисоби вақтни ниҳоятда тежашда ёрдам берди. Илгарилари ўрим муддатларини келишиб олишнинг ўзигагина бир неча кун кетар эди. Эндиликда эса ер, машина-механизмлар звенонинг тасарруфида. Аввалги йиллар гектар бошига 10 центнер ҳам олиб бўлмаган лалми ерларда ҳозир салкам 20 центнердан дон янчиб олинмоқда. Бундай катта сакрашнинг сабаби оддий: ўтмиш йиллардан фарқли ўлароқ, бутун ишлар комплексини звено аъзоларининг ўзлари бажардилар. Свердлов, Курдай, Сарисув ва Чу районларидаги ғаллакор коллективларнинг ярмидан кўпроғи эндиликда ижара пудрати асосида ишлаяпти. Улар ўрим-йиғимда юксак суръатларга эришганлигининг боиси ҳам мана шундадир. Деҳқонлар давлатга камида 400 минг тонна дон сотиш ниятидадирлар.

МИНСК. Бу ерда очилган экспозиция Озарбайжондаги барча олти нашриётнинг босма маҳсулоти билан таништиради. Миллий поэзия классикларининг тўпламлари, ҳозирги замон ёзувчиларининг асарлари қадимий анъаналарга бой адабиётнинг намуналари сифатида қўйилган. Жаҳон адабиёти юз томли кутубхонасидан озарбайжон тилида чиқарилган китоблар, болаларга мўлжалланган худди шундай нашрлар, миллий санъат, гиламдўзлик, пазандалик тўғрисида ҳикоя қилувчи альбомлар айниқса зўр қизиқиш уйғотди. Бу кўргазмага жавобан белорус ноширлари август ойида Бокуда ҳисобот берадилар. Озарбайжон экспозицияси эса Минскдан Олмаотага жўнайди.

ГОРЬКИЙ. Горький авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси поликлиникасида шаҳарда биринчи автоматлаштирилган кардиологик диагностика системаси ўрнатилди. Бу электрон комплексни корхона мутахассислари, Каунасдаги юрак-қон томир системалари физиологияси ва патологияси илмий-тадқиқот институти ва Горький медицина институтининг олимлари барпо этганлар. АСУ—ЭКГ деб аталган бу аппарат кардиограмма тузиш жараёнини жадаллаштиради, текшириш натижаларини электрон ҳотирада сақлайди. Бу натижалар аҳолини диспансеризациядан ўтказиш чоғида қиёсий анализ қилиш учун зарур бўлади.

ВИЛЬНЮС. Литва пойтахтида бўлиб ўтган конференция қатнашчилари экономикани бошқаришда электрон ҳисоблаш машинасидан фойдаланиш истиқболларини муҳокама қилдилар. Конференцияни СССР Фанлар академияси Сибирь бўлимининг «Эко» журнали ва «Диалог» Совет—Америка корхонаси ташкил этди. Шаҳардаги компьютерлар уйида ҳисоблаш техникаси намойиш қилинди, корхоналар ва ташкилотлар билан шартномалар тузилди. Вильнюс — мамлакатдаги «Диалог» вакиллари борадиган 17 та шаҳардан биридир.

ПЕНЗА. В. И. Ленин номли совет болалар фондининг бўлими ва область соғлиқни сақлаш бўлими ташкил этган «Саломатлик» махсус медицина автопоезди Кондоль районидаги кўпгина ёшларга ёрдам берди. Автопоезд маршрути областнинг олис район марказлари ва қишлоқларидан ўтади. Поезд составида малакали педиатрлар, хирурглар ва бошқа мутахассислар бор. Улар шу жойнинг ўзида диагноз қўйиб, операция қиладилар, даволаш учун зарур дориларни берадилар. Махсус график асосида иш олиб бораётган «Саломатлик» автопоезди икки ой ичида Пенза областининг олис қишлоқларидаги салкам икки минг ўғил ва қизга тиббий ёрдам кўрсатди.

(ТАСС).

Нафосат гулшани

Пойтахтимиз меҳмонлари

Дўстлар қайта учрашдилар

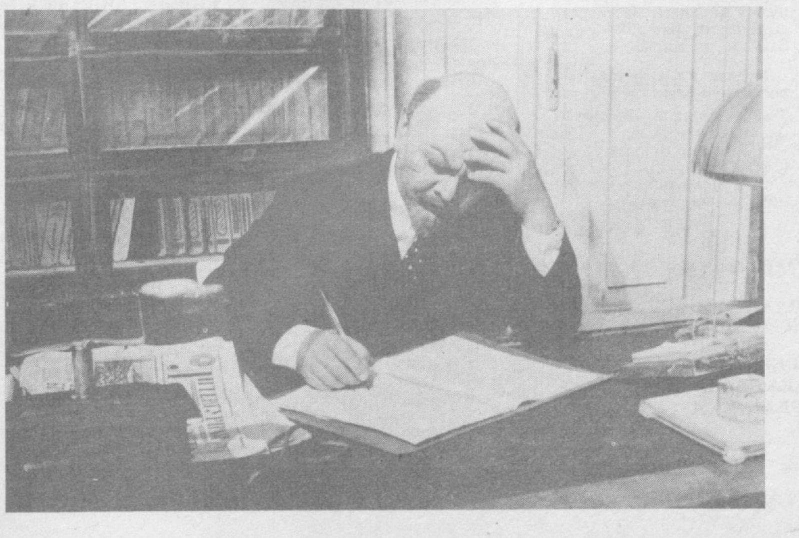

Шаҳримиздаги Муқимий номли ўзбек Давлат музикали театр биносида Жума Шанин номидаги Чимкент область драма театри коллективи гастроллари муваффақият билан давом этмоқда. Театр директори Савронбой ЖАВЛОНОВ мухбиримиз билан суҳбатда театр репертуари ҳақида сўзлаб берди.

— Гастроль репертуаримиздан таниқли ўзбек ёзувчиси Саид Аҳмаднинг «Келинлар қўзғолони» комедияси ҳам ўрин олган. Бу икки халқ дўстлигининг ўзига хос рамзий ифодасидир.

Машҳур совет драматурги Михаил Шатров ленинчилар ҳақида «Шундай ғалаба қилган эдик...» пьесасини яратди. Бу ажойиб асарни Иттифоқимизда МХАТдан кейин биз саҳналаштирдик. Бу спектаклни яратувчи ва ижро этувчилар Петропавловскда ўтказилган республика кўригида диплом билан тақдирланди. Кейин бу спектакль Олмаотада намойиш этилди. Марказий ва республика матбуоти юқори баҳо берди. Спектаклнинг муваффақиятли чиқишида Ленин ролини ижро этган Қозоғистон ССРда хизмат кўрсатган артист Сапар Ўтемисовнинг хизмати каттадир.

Биз Тошкентга А. Абишевнинг «Маъди», Ғабит Мусреповнинг машҳур асари асосида саҳналаштирилган «Кўзи кўрпеш-Баян сулув», А. Тавсаровнинг «Орзуманд қиз», Қ. Бекхожиннинг «Буюк довон» ҳамда ёш қозоқ драматургларининг замонавий мавзуларда ёзган пьесаларини олиб келганмиз.

— **«Бақалар қуриллаган кеча» спектакли ҳақида қизғин баҳслар кетяпти...**

— Ҳа, бу ўткир социал мавзудаги комедия. Амалдан олинган собиқ министр ўз қишлоғига келади. Қишлоқдаги бақалар қуриллаб ҳурматли бошлиқни безовта қилмаслиги учун қишлоқ болаларига ҳамма бақаларни тутиш ҳақида кўрсатма берилади. Албатта, қишлоқдагилар ҳали министрнинг ишдан олинганлигини билишмайди. Унга совғалар келтиришади. Таъзим қилиб, ҳурматини жойига қўйишади. Аммо унинг ишдан олинганини билишгач, ҳамма тўнини тескари кийиб олади. Бу спектаклда турғунлик даврининг мослашувчан, лаганбардор шахслари характери очиб берилади.

Ўйлайманки, гастролимиздан сўнг тошкентлик санъаткорлар билан дўстона ижодий алоқаларимиз янада мустаҳкамланаверади.

Суҳбатни
Адҳам ДАМИНОВ ёзиб олди.

Суратда: «Шундай ғалаба қилган эдик...» спектаклидан кўриниш. В. И. Ленин ролида Қозоғистон ССРда хизмат кўрсатган артист Сапар Ўтемисов.

Султон АКБАРИЙ

Олма гули нафармон

Олма гули нафармон, нафармон,
Мен ёримни топарман, топарман.
Мен ёримни топмасан, топмасам,
Ишқ баёзин ёпарман, ёпарман.
Олма гули нафармон, нафармон,
Мен зоримни топарман, топарман.
Мен зоримни топмасам, топмасам,
Ғам тоғини чопарман, чопарман.
Олма гули нафармон, нафармон,
Баҳоримни топарман, топарман.
Баҳоримни топмасан, топмасам,
Қирмиз тарзим заъфарон, заъфарон.
Мен ёримни топарман, топарман.
Яша севгим беармон, беармон.

Боққа кирсам

Боққа кирсам,
«кўк кўйлак» тўгарагида булбул
наво қиларди,
нимча-нимча бўлиб очилгандан
ёқут тиларди,
менинг-да дардим эскилигини
балким биларди,
қай гуландом қаттиқ бошим
юмшоқ силарди.
Боққа кирсам,
қаршимда яна намоён
гулқабо нозли,
шивирлади эртакдагидек,
«ажабо?» нозли,
баҳорий тасодифдандир,
«марҳабо!» нозли,
бу кўҳна дунёда
Эй тонг,
эй сабо нозли,
хуш кўрдик, дийдам устига
дилрабо нозли.
Истироҳат боғлари
санойи нафисада-ей...
Истироҳат чоғлари
ютқинган нафасимда-ей...

Бир этак қўшиқ бер

Жиғачилик чечанларга.

Бир этак қўшиқ бер
қарзи ҳасанага, Жиғачи.
Гурпанглашиб ўланг тер
тасаннога, Жиғачи.
Белбоғингдан тўкилиб
қолган сўзми, Жиғачи.
Рўмолингга тугилиб
қолган бизми, Жиғачи.
Қизил гулнинг хирмони
сиқилмасин, Жиғачи.
Шоир бованг армони
қиқилласин, Жиғачи.

Менга

Менга аҳолидан гапирманг,
Менга халқдан гапиринг.
Менга қуртовани шопирманг,
Менга қимиз шопиринг.
Менга оломонни мақтаманг,
Менга мақтанг мардумни.
Менга зўравонни мақтаманг,
Менга мақтанг мардимни.

Ёш санъатшунослар клуби

XIX аср тарихий обидаси бўлмиш Абул Қосим мадрасасида жойлашган Ўзбекистон тарихий ва маданий ёдгорликларни сақлаш жамиятининг Тошкент шаҳар Советига қарашли Тарғибот уйи эстетик тарбия марказига айланиб бормоқда. Дарҳақиқат, тарихий ва маданий ёдгорликларни сақлаш, тўлақонли ҳаётга қайтаришнинг яққол мисоли тариқасида хизмат қилаётган бу мадраса шаҳримиз меҳмонлари, сайёҳларнинг ҳам диққатини жалб этмоқда.

Маълумки, бу ерда халқ усталарининг санъати ва иш жараёни билан яқиндан танишиш, Тошкент тарихи ҳақида ҳикоя қилувчи фотокўргазма ва Абдулла Қодирий хона музейини, болалар ижодий ишларининг галереясини томоша қилиш мумкин.

Ўқувчиларга бадиий ва эстетик тарбия беришни анча яхшилаш жуда муҳим вазифадир. Гўзаллик туйғусини ривожлантириш юксак эстетик дидини шакллантириш, санъат асарларини, тарихий ва архитектура ёдгорликларини, жонажон табиат гўзаллиги ва бойлигини тўғри тушуниш ва қадрлаш маҳоратини ривожлантириш зарур.

Дилноза УМАРОВА.

Жаҳон фольклор фестивали

Бугун Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги ва республика халқ ижодиёти уйи келгуси ойда Москвада бўладиган жаҳон халқлари фольклор санъати фестивали қатнашчиларини аниқлади.

Ватанимиз пойтахти Москвада бўладиган бу катта халқаро ҳаваскорлик кўригида Хитой, Ҳиндистон, Туркия, Канада, Болгария, Чехословакия, Руминия сингари 21 мамлакат вакиллари қатнашиб, ўзларининг маҳоратларини намойиш қиладилар.

Ўзбекистон вакиллари орасида Бухородаги «Моҳи ситора», Сурхондарёдаги «Шалола», Самарқанддаги «Човки», Хоразмдаги «Оразибон», Андижондаги дорбозлар коллективи ва доирачилар ансамбллари бор. Улар яқин кунларда Тошкентга йиғилиб репетиция ўтказадилар ва дастлабки концертни ҳамшаҳарларимизга кўрсатадилар.

Санъатнинг сеҳрли олами

Она ўлка куйчиси

Шундай мўйқалам усталари борки, уларнинг ижоди, руҳий олами томошабин диққатини жалб этмасдан қўймайди. Янис Салпинкиди ана шундай рассомлардан бири бўлиб, у халқчил санъат йўлида тинмай ижод қилмоқда. СССР Рассомлар союзининг аъзоси Янис Салпинкидининг асарлари кўргазмаси яқинда муваффақият билан намойиш этилди.

Рассом мактабда ўқиб юрган чоғида расм чизишга қизиқади. Тасвирий санъатга бўлган қизиқиш уни Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика институтининг бадиий-графика факультетига етаклади.

Ўқиш йилларида расм чизиш ва тасвирий санъат сирларини ўрганишда Рўзи Чориев, Юсуф Елизаровлар Янис Салпинкидига катта ёрдам беришди. Унинг асарлари эндиликда республика, Бутуниттифоқ ва чет мамлакатларда намойиш этилган кўргазмалардан муносиб жой олиб келмоқда.

Мазкур кўргазмаларда рассом тасвирий санъатнинг турли жанрларида яратган асарлари ўрин олган. У портрет жанрида баракали ижод қилганлигини кўрамиз. «Профессор Н. М. Маллаев», «Пианиночи Е. Попова», «Автопортрет», «Селекционер» каби асарларида автор кишиларнинг руҳий ва маънавий хусусиятларини ишончли қилиб яратган. Мусаввирнинг «Яна баҳор» асарида меҳнатсеварлик, табиатни севиш ва ундан руҳлана билиш лирик қаҳрамон фаолиятидаги маънавий кураш жараёнлари тарзида ифодаланади.

Шунингдек, рассом портрет воситаси билан санъатнинг қудратли куч эканлигини тарғиб этади. Шу билан бирга ер юзида ҳамиша тинчлик, инсоният бахт-саодатли бўлишини бўёқлар жозибаси билан тараннум этади.

Янис Салпинкиди манзара жанрида ҳам ижод қилмоқда. «Куз», «Жиззах кузи», «Хумсон, сувлар ва тошлар», «Сўқоқ манзараси», «Бухоро ўйлари», «Поданинг қайтиши» каби асарларида табиат гўзаллиги ва бойлигини мадҳ этади, ўзининг табиатга бўлган муҳаббатини жўшиб ифодалайди. Шу билан бирга, мусаввирнинг асарларида само кенглиги, улуғворлиги қуёш ҳарорати билан уйғунлашган. Баргларнинг ялтираши, нозик шохларнинг мўртлиги, гиёҳларнинг яшиллиги — тоғлар ва водийлар ҳаёти қонуниятларининг ички қудрати — табиат уйғонишини эслатади.

Рассомнинг «Хумсон. Сувлар ва тошлар» асарида кайфият ва драматизм ҳукм суради. Виқорли тоғлар ва дарёнинг тўлқинли оқими, табиатнинг чексиз қудратини, кучини кўз олдингизда намоён қилади.

Мусаввирнинг «Қишлоқ манзараси» асарида табиат чинакамига поэтик тарзда ўз ифодасини топади. Композиция ритмларининг кенглиги, пластик тасвир йўли, дид билан қўлланилган декоратив ранглар жилоси асарнинг образлилик ифодасини янада бойитган. Энг оддий нарсалардан ҳам илҳомланиб, унга поэтик мазмун бағишлаш фазилати мусаввирнинг натюрморт жанрида яратилган асарларида ҳам кўринади. «Чўл гули», «Хризантема гуллари», «Тўқсариқ ошқовоқли натюрморт» асарларида рангларининг жарангдорлиги, композициясидаги буюмларнинг шакли-шамойили, тўғри ечилиши билан томошабин эътиборини тортади.

У қизғин ижод палласига кириб бормоқда. Биз ижодкордан ҳақли равишда замонамиз, замондошимиз ва меҳнаткаш инсонларнинг қувончлари ҳамда ташвишлари ҳақида ҳикоя қилувчи теран мазмунли, бадиий юксак асарлар кутамиз!

Жамила САЙДАЛИЕВА,
санъатшунос.

Ўктам ҲАКИМАЛИ

Қисса

ДИК чўчиб уйғонди. Фикрини жамлолмай дераза ойнасидан тушаётган қуёш нурига паришон термулди. Танаси миж-миж терлаган, пайлари беҳол эди. Аста-секин фикри тиниқлашиб, кўрган тушини эслади-да, сесканиб кетди. Тушида ёшгина бир йигит жилмайганча унинг юрагини кафтида ушлаб турар, ўтли нигоҳини унга қадар, мазах қилар эди. Юраги нотаниш йигитнинг кафтида типирчиларди. Кейин... юраги тинчиди...

— Наҳотки, бугун енгилсам, — шивирлади у ва катта, ифодали кўзлари ногаҳоний ғамгинлашди. — Йўқ, — дея кейин фикрига ўзи қарши чиқди. — Енгилишим мумкинмас. Болаларим, хотинимнинг қорнини тўйғазишим учун ҳам енгилмаслигим шарт.

Унинг қовоқлари уйилди, турқи хунуклашиб, бирдан ўлжасига дуч келган йиртқич қоплондай кескин қўзғалди. Деразага яқинлашди. Вужудида ғайри-табиий бир куч қўзғалди-ю, шер панжаларидай оғир ва қудратли қўллари дераза панжарасига ёпишди. Зўр бериб панжарани таг-туби билан суғуриб олишга уринаётганида хотинининг «Дик!» деган ҳорғин ва ёлворувчан овози янгради-ю, уни ҳушига келтириб шаштидан туширди. Чандиқлар билан тўлган юзи ва кимдандир ўч олишга шайланган одамникига ўхшаш нигоҳидаги ғазаб аломатлари сўнди, қўллари шалвираб, кенг ва қудратли елкаси оша ёнига — хотинига қаради.

— Дик... — мурожаат этди узун бўйли, жингалак сочли хотини Анжела ва одати бўйича мусобақа олдидан кўнглини кўтариш мақсадида ҳароратли қўлларини эрининг титроқ елкаларига босди. Дикнинг оғир, серпай қўллари хотинининг кир юваверив оқ ем бўлиб кетган кичкина, юмшоқ қўллари устига тушди. Кўзлар орзиқиш ва чексиз бир дард-алам, қайғу-ҳасрат, ғам-ғусса билан бир-бирларини кузатди ва бир-бирларини ҳамон оташин бир меҳр-муҳаббат билан севишлари, бу туйғулари эндиликда яна ҳам мустаҳкамланганлигини, ҳеч қачон бир-бирларига хиёнат қилмасликлари, ҳатто бундай хаёлга бирор вақт бормаганликлари, шунингдек илк бор Линкольн боғида учрашган онлари, ўша кун ярим тунгача боғда қолиб кетганликлари, бахтиёр уйларига пиёда қайтганларини эслатди.

— Анжела... — ниҳоят орага чўккан узоқ сукунатдан сўнг шивирлади Дик ва кундан-кун озиб-тўзиб бораётган хотинининг салқиган қовоқлари, сарғайган кўзларини кузатди. — Мен бугун енгишим керак... бирор вақт рингга чиқишдан олдин титрамагандим. Доим ўзимга ишониб чиққанман, енгганман.

— Илоё айтганинг келсин. Сенга ишонаман. Фақат озгина кексайдинг. Музейга ишга киргани нингдан бери машқ ҳам қилмай қўйдинг. Толиқаяпсан чоғи...

— Табиат аслида зуваламни бошқача яратган...

— Омадингни берсин, — деди Анжела.

Дикнинг юрагида хотинига нисбатан кучли меҳр, айни пайтда ачиниш, қайғуриш, шунингдек, авайлашга ўхшаш туйғу қўзғолди ва ҳаяжони кучайиб, кўз милклари ораси ялтиради.

— Хотинжон,—ғўлдиради Дик ва овозида ҳасрат акс эта бошлади.— Қисматингга ўкинма. Бечора қора халқнинг пешонасига шундай кўргиликлар ёзилган экан...

У жимиб беш йил муқаддам оламдан ўтган узун бўйли, ияклари ҳам узун, кўзлари катта онасини хотирлади. Отасидан шафқат кўрмаган онаси олти боласини боқиш учун кирмаган эшиги, кирини ювмаган одами қолмаганди. Онаси ҳаддан зиёд ҳориб қайтар, болаларининг қорнини тўйғазар, сўнг танчага олов ёқиб Ватани —Африка ҳақидаги қадимий негр қўшиғини куйларди. Дик ёнида бошини қуйи солиб онасининг қўшиғини тингларди. Онасининг ширали овозидаги дард уни уйга тўлдирарди. Қўшиқнинг: «Кўзларим, юрагим, сенга, фақат сенга талпинади. Сен эса сароб каби узоқлашиб бораверасан!» —сатрлари ҳамон унинг қулоқлари остида жаранглаб турарди.

— Дик, нимага жимиб қолдинг? Бир нарса де, юрагим сиқилиб кетяпти, — у хотинининг овозидан сергакланиб бошини кўтарди. Хотинига нима демоқчи бўлганини эслашга уринди. Фикрлари чалкашиб барибир хотирлай олмади.

— Мени кечир, — шивирлади Дик, бу гал бироз ҳовуридан тушиб ва хотинини қучди. — Сен содиқ аёлсан. Бу ҳимматинг учун мендан бўлмаса-да, болалрингдан яхшилик қайтади.

Дикнинг нигоҳи очиқ эшик тўридаги деворга осилган соатга қадалди. Соатнинг сариқ миллари кундузги иккини кўрсатиб турарди. «Демак, рингга чиқишимга яна тўрт соат бор, — кўнглидан ўтказди у ва бирдан бўлғуси рақиби — йигирма беш ёшлардаги баҳайбат гавдали, бурни япалоқ, жағлари ичига тортиб кетган, турқи совуқ, жанг кезлари мутлақо йиртқичлашадиган Конрад исмли ўша абжир боксчини эслади. Рингда уни бир неча бор кузатганди. Чарчоқ билмайдиган ўша йигит чаққонлиги билан бирга ҳалол ва мард боксчи эди ва шу билан бокс ишқибозларининг диққат-эътиборини тортганди. — У бўш келадиган анойи боксчи эмас. Лекин мен ҳам осонликча жон бермайман...».

— Болаларингдан дарак йўқ, — деди кейин овоз чиқариб ва хотинига термулди.

— Бугун мактабга боришмайди. Ташқарида ўйнашяпти. Ҳозир қайтишади, уйнинг тўс-тўполонини чиқаришади, — жавоб қилди Анжела.

— Роберт кўринмайди...

— Машқ қилишга кетган. Ўзингга ўхшаш боксчи бўламан, деб жони ҳалак.

— Бокс машқига қатнаб яхши қилмаяпти. Менга ўхшаб умр бўйи қорни тўймай ўтади...

— Дик, асабийлашаяпсан. Яна озгина ётиб дам ол. Мен қозонга қарай. Озгина ун билан ёғ бор. Қайла пишираман. Тамадди қилмасанг, толиқиб қоласан.

Дик бу гал хотинига эътироз билдирмади. Анжела эркаланиб эрининг иягига шапатилаб қўйдида, киприкларини пирпиратиб, «кетаяпман», деган маънода бошини силкиб ёнига ўгирилди, қаршидаги торгина ошхона томон юрди. У хотинининг орқасидан кузатиб беихтиёр хаёлга чўмди. Кўзлари олдидан хотинининг ўн саккиз ёшлик, яъни қотмагина, кўкси диркиллаб, калта жингалик сочлари силкиниб, сал қизиқ гапга ҳам қотиб кулаверадиган қизлик даври ўтди. Анжела Дик билан учрашувга чиққан кезлари дарахт ортига ё гуллар орасига яширинар, Дикнинг тоқатини тоқ қилар, сўнг ногаҳон орқасидан югуриб келиб отилар, бўйнига осилар, жаҳли чиққан кезлари кафтини унинг лабларига босар, оғзига зўрлаб қанд тиқар, шу тариқа кўнглини оларди. Шаддод, йўқни йўндирадиган ўша ўн саккиз яшар қизчани Дик бир кун кўрмаса ўртаниб кетар, кўрганда эса кўнгли яшнай бошларди. Қиз уни тинчитмас, унинг қўлқопини қўлларига кийиб олиб, бокс тушишга ундар, уннайвермагач, ўзи роса дўппослар: «Сен, манман деган боксчиларни енгасан, мен эса сени енгаман» дея қаҳ-қаҳ отиб куларди. Дик ҳам кўзларини юмиб жим туриб берар, қизнинг уришларидан беҳад лаззатланарди. Кейин уйланишди. Орадан икки йил ўтгач эса Дик профессионал боксчилар рўйхатига киритилди. Тез орада эса у иккинчи лигадаги чемпион даражасига кўтарилди. Анжела ўзини шодликлар оғушида кўрди ва бахтиёр аёллар сафига қўшилди. У эри билан бўладиган ҳамма мусобақаларга борар, биринчи қаторда ўтириб эрининг шодлигини ҳам, қайғусини ҳам баҳам кўрарди. Ғалаба келган кезлари эса бўйнига осилиб, эркаланиб, эркалатиб уйига бирга қайтарди. Кўчалардан ўтиб бораётганларида болалар атрофларини ўраб олишиб: «Дик! Қойил қилдинг. Улғайсам сенга ўхшаган зўр боксчи бўламан!», дея қичқиришар, Анжела эса эри билан ғурурланарди.

Кейин Анжела илк бор оналик даврини бошидан кечира бошлади. Биринчи, иккинчи, саккизинчи боласини туғди. Сўлди. Энди эрининг ринг-даги жангларига боролмасди. Илгаригидай шодлигини ҳам, дардини ҳам баҳам кўролмасди. Жангга кузатади, кутиб олади.

Роса кучга тўлган, еб тўймайдиган, муштлашиб чарчамайдиган даврини хотирлайди. Ўша пайтлар у ўн икки соат машқ қилар, ўзини чиниқтириш учун ҳар куни эрталаб ўн чақирим ерни югуриб босиб ўтар, бу билан ҳам қониқмай катта темир карнайдан отиладиган кучли босимли сувга ўзини тутар, шундан кейингина бироз ҳовуридан тушарди. Йигирма икки ёшли Дик ўша йили ўзидан икки баробар ёши улуғ ва кучли боксчи — иккинчи лига қаҳрамони билан рингга чиқди. Беш раундда уни ер тишлатди ва биринчи бор шу лиганинг ғолибига айланди. Ана сенга бахту ана сенга шон-шуҳрат! Пуллар жарақ-жарақ оқиб келиб ҳамёнига туша бошлади. Егани олдида, емагани ортида. Хотини Анжела ҳам тез орада қора халқ яшайдиган маҳалланинг саҳий аъзоси бўлиб қолди. Шу йил у кузда Американинг икки бор чемпиони Жонни тўққизинчи раундда нокаут қилди ва шодлигини яширолмай рингда қичқириб юборди. Мухлисларининг сабри чидамай рингга югуриб чиқишди ва уни кўтариб осмонга отишди. Тортиқлар, пуллар билан қўйнини тўлдириб ташлашди. Эҳ-ҳе! Дик гўё бирдан сердаромад хонадон соҳибига айланди-қолди. Босартусарини билмай, негр болалари учун мактаб, кинотеатр қурдириб берди. Ўзи бориб очди. Кейин чемпионликни бир марта бой бериб қўйди-ю, хонадонидан путур кетди. Болалари сони эса яна иккита ортди. Бугун у учинчи бор чемпионликни қўлга киритиш мақсадида даҳшатли жангга ҳозирланаяпти. Ғалабага эришса, яна бир неча йиллар одамларга ўхшаб яшайди.

Кутилмаганда унинг нигоҳи исқирт эркакни дам кўтариб, дам судраб келаётган қора аёлга қадалди.

«Бечора Коп, яна ичибди,— деган ўй урилди унинг миясига. — Бугун ҳам мардикорликдан озгина пул топибди чоғи. Ўн иккита боласи бор камбағалнинг. Хотинига қийин. Фаррошлик билан болаларни боқади. Бечора Копни ишдан бўшатишди-ю, шундай аҳволга тушди. Ичгани ичган...».

У сесканиб шовқин-сурон кўтаришиб майдонда тўп тепишаётган бошяланг, ялангоёқ болаларни кузатди. Ажинлари тобора қалинлашаётган дўнг пешонаси, қалин лабларига осуда бир жилмайиш югурди ва ҳавас билан болаларга жиддийроқ тикилди ва юрагида болалигига қайтиш, ҳеч нарса ҳақида, жумладан оила ташвиши, қорин ва кийим ҳақида бош қотирмай майдондаги болаларга қўшилиб тўп тепгиси келаётганини ҳис этди. Бироқ орқага — болалигига қайтиш асло мумкинмаслиги, кексаяётгани, кўп нарсалардан ҳафсаласи пир бўлаётгани, уни ҳадемай ринг-жанг кутаётгани, бола-чақалари қорнини тўйғазиш зарурлиги ҳақидаги ўй юрагини қайтадан ғам-ғуссага тўлдирди. Майдон четида тупроққа чўкиб, баъзилари чордана қуриб, баъзилари ҳассаларига тиралиб ўтиришган чолларга кўзи тушганда эса кўнгли баттар сиқилди ва юраги увишди. Бояқиш чоллар! Қачонлардир улар ҳам ана шу болаларга ўхшаб қорни, усти-бошига бепарво тўп тепишган, муштлашишган, балки боксларга ҳам қатнашишган, вақт етиб уйланишган, бола-чақа боқишган, эндиликда эса ҳамма нарсага лоқайд бўлиб ўтиришибди. Яқин-орада улар майдонга, болаларни томоша қилишга ҳам чиқишолмайди... кейин эса...

Дик оғир энтикди. Чоллар унга марҳум отасини эслатди. Умр бўйи кўмирхонада ишлаган, поезд вагонларига кўмир ортган узун бўйли, ҳеч қачон эт қўймаган, баджаҳл, хўмрайганда хонадонидагиларни зир титратадиган отаси қариб-чириб тўшакка михланиб қолгунча ишлади. Охири кўмир чангидан ўпкасини касалликка чалинтирди. Ўлими олдидан эса бир бурчакда ёнбошлаб уззу кун тамаки тортди. Баъзан чолнинг кўзлари ёшланар, сўнг ўзича қадимий негр қўшиғини куйлай бошларди:

Отанг кишанларда ўтди болажон,
Онанг кишанларда ўтди болажон,
Кишанларни уз, улоқтир болажон,
Кишанга тушмасин боланг, болажон!

Қўшиқ янграган кезлар Дикнинг боши эгилиб, сукутга толар, беихтиёр кўзи ёшланар, отасига интизор термулар эди. Чол қўшиқ билан ўтмишига, яъни қачонлардир Африкада яшагани, қабила оқсоқоли бўлгани, саҳийлик, олижаноблик билан қабиласини бошқаргани, қондошлари эркини таъминлаганига ишора этарди. У пайтлар Тайгер туғилиб ўсган океан соҳилларига оқ танлилар қадам ранжида қилишмаганди. Қабила ўзи истаганча яшар эди. Кейин соҳилга катта кемалар лангар ташлади. Аста-секин соҳил-оролни эгаллашди. Негрлар ўз-ўзидан қулликка тушди. Тайгер икки бор қабиласини оқ танлиларга қарши қўзғатди ва шу билан қабила учун толесизлик фасли бошланди. Қабила қизлари номусларидан ажради, чўрига айланишди. Кучли эркаклар ва ёш йигитлар асир қилиниб, океан ортига олиб кетилди... Дик улғайиб кўмирхонада ишлаш нияти борлигини айтганда отасининг жиғи-бийрони чиқиб:

— Боксчи бўласан, оқ танлиларни калтаклайсан, ўчимизни оласан! — деди ўғлига.

— Тайгер, — дея ўша куни хотини эрига эътироз билдирди. — Тўққиз қизнинг ичида ёлғизгина ўғлинг бор. Уни муштлашишга ўргатма. Ёнингда ишласин.

— Аблаҳ, овозингни ўчир! — бўкирди Тайгер хотинига ва ханжарини қинидан суғириб иргитди. Ханжар хотинининг болдирига бориб санчилди. Лекин аёл эрига гап қайтармади. Ҳатто ўгирилиб ҳам қарамади. Ханжарни болдиридан суғириб, ўрнига қозон куясидан босиб боғлади. — Аблаҳ, қабилаға эркаклардан кўра кўпроқ оналар қайғуриши керак, — гапини давом эттирди эри ва ўғлига юзланди. — Болам, эсингда тут. Хотинларни доим ханжарда тут. — Йўқса, улар ўзларини оқ танлилар қучоғига ташлайди, бошингни ерга қаратади...

Дик эгилиб ердаги ханжарни олиб артди-да, отасига узатди.

— Қинига солиб қўйинг...

— Ташла, энди менга керакмас. Онангнинг қонини тўкди. Шаҳарга туш. Оқ танлиларга учраш. Боксга қатнаш. Оқ танлилардан ўч олишнинг бошқа йўли йўқ.

(Давоми бор).

Саф тортган тераклар. Н. Муҳаммаджонов фотоси.

Ҳушёрлик—ҳаётимиз тарзи

Ичкиликбозлик илдизлари

Хавфли социал иллат—ичкиликбозлик билан курашни кучайтириш тўғрисидаги қарор партия ва ҳукуматимиз томонидан қабул қилинганига уч йил бўляпти. Шу муносабат билан жамоатчи мухбиримиз Тошкент шаҳар ички ишлар бошқармаси бошлиғи ўринбосари, милиция полковниги Урайим Абдуғаниевич АБДУҒАНИЕВга оқшомхонларни қизиқтирган саволлар билан мурожаат этди.

— Урайим Абдуғаниевич, мана уч йилдан сўнг, халқимиз таъбири билан айтганда, жўжани санайдиган бўлсак, мазкур қарор ва унинг ижроси нима берди? Мен бу ўринда ҳуқуқ-тартибот муҳофазаси борасида эришилган натижаларни кўзда тутмоқдаман.

— Гапнинг лўндасини айтадиган бўлсак, ниҳоятда вақтида чиққан ушбу қарор жамоат тартибини сақлаш, жиноятчиликнинг олдини олиш соҳасида жуда катта роль ўйнамоқда. Ҳамшаҳарларимиз, меҳмонларимиз сезиб туришган бўлсалар керак, пойтахтимизда вазият бирмунча яхшиланди. Кўчаларда жамоат тартибини бузиш ҳоллари, илгари ҳар қадамда учрайдиган маст-аластларнинг кўзга ташланиши камайди. Ўтган уч йил ичидаги ўзгаришларни рақамларга чақадиган бўлсак, қуйидагиларнинг гувоҳи бўлишимиз мумкин. Маст ҳолатда кўча-кўйда пайдо бўлиш 56 процентга, ҳушёрхонага тушганлар сони 68 процентга, спиртли ичимлик ичиб жиноятга қўл уриш 30 процентга, маст ҳолатда рулни бошқариб автоавария қилиш 47 процентга қисқарди.

Кимларгадир бу рақамлар тилга олишга арзимасдай туюлар. Ҳолбуки, йўл кўйилмаган ёки олди олинган ҳар бир ҳодиса ортида заха емаган инсон тақдири, хонадон тинчлиги ётибди. Шундай экан ичкиликбозликка нисбатан яратилган муросасиз муҳитни сақлаб қолишгина эмас, балки янада кучайтириш даркор. Чунки ичкиликбозлик устидан ғалаба қозонилди, деб байрам қилишга ҳали жуда эрта.

Ахир шу йилнинг биринчи кварталида жамоат жойларида кайф гаштини суриб юрган 3200 га яқин кишини ҳушёрхоналарга жойлаштиришга тўғри келди. Ичкиликбозлик турли шаклда давом этмоқда.

— Сиз келтирган рақамдан кўриниб турибдики, спиртли ичимлик ишлаб чиқариш кескин қисқарган бир пайтда, маст-аластлар сонида кутганимиздек ўзгариш бўлмаяпти. Бунинг сабаби нимада деб ўйлайсиз?

— Муаммога юзаки қарамай ёндашадиган бўлсак, унинг қатор сабабларини сезамиз. Булардан бири ичкиликбозликнинг аста-секин иш жойларига қайтаётганида. Ходимларимиз «Рассом» комбинати мусаввирларининг ижодга мутлақо алоқаси бўлмаган «анжумани» устидан чиқиб қолишди. Комбинатнинг ўзида ташкил этилган базму жамшидни айрим кишилар илҳом парисини чорлашга боғлашмоқчи бўлишди. Билмадим, тўкин дастурхондан сўнг улар, қандай қилиб шоҳ асарларига қўл уришар экан, чунки ўткир ичимликнинг таъсирида сернозик рассомларнинг тили тўғри сўзни танлашда қийналарди. Ушбу воқеа ҳақида матбуотда танқидий чиқиш бўлди. Хўш, коллектив хунук фактдан қандай тўғри хулоса чиқарди? Улар эҳтиёткорликни сал оширишиб, яна оғу тўла шишалар ёрдамида инжиқ илҳом парисига мурожаат қилишди. Ўйлаймизки, Чилонзор район партия ва совет органлари ижоди фақат спиртли ичимлик заминида гуллайдиган кишиларни тўғри йўлга солиб қўйишар!

Бундай воқеалар «Главташкентстрой»нинг 1-уйсозлик комбинати, «Шампан винолари» заводи ва бошқа ташкилотларда ҳам учратилди. «Главташкентстрой»га қарашли 8-трестнинг 1-қурилиш-монтаж бошқармаси қоровули Королев иш жойида қиттак отиб турганида ушланди.

Албатта, шундан сўнг қурилиш объектларида ташмачилар қаердан пайдо бўлаётганига ажабланмаса ҳам бўлаверади.

— Ташмачиларни вино заводларида ҳам учратиш мумкин...

— Арақ-вино маҳсулотлари ва спиртли моддаларни талон-торож қилиш ичкиликбозлик илдизларидан биридир. Бунинг олдини олиш мақсадида қўриқлаш воситалари билан барча ичимлик магазинлари жиҳозланди. «Ўртоқ» қандолат фабрикаси, химия институти, упа-элик фабрикаси, химия-фармацевтика заводи милиция ходимларининг алоҳида диққат-марказида турибди. Бироқ мана шундай корхона ва ташкилотларнинг маъмурияти ташмачилар билан курашдан четда қолмоқдалар. Оқибатда бундай шармандали ҳол давом этмоқда. Ўтган йили вино-арақ ва спирт маҳсулотлари ўғирлашнинг 18 та факти аниқланди. 51 нафар майда талон-торожчи ушланиб, улардан 1437 сўмлик маҳсулот мусодара қилинди. Жиноий жавобгарликка тортилган 164 нафар шахсдан 24300 сўмлик спиртли ичимлик топилди.

Савдо тармоқларида спиртли ичимликни реализация қилиш қоидалари ҳам қўпол бузилмоқда. Жамоатчилик билан ҳамкорликда ўтказилган рейдларда 187 марта шундай қоидабузарлик рўй бергани аниқланди. Бундан ташқари савдо ходимларининг ўзлари ҳам яшил оғу жилвасига бардош бериша олмаяптилар. «Ташкоопторг»га қарашли 61-магазинни текшириш учун кирган рейд қатнашчилари сотувчи Шуҳрат Қулжаков арақ ичиб ўтирганида дуч келишди. Албатта, меҳнат коллективлари, раҳбарлар, савдо ходимлари умумий ишга сидқидилдан бош қўшсалар, ичкиликбозликнинг кенг тармоқ ёйган илдизларига муносиб зарба берилган бўларди.

— Урайим Абдуғаниевич, тилшунослар ибораси билан айтадиган бўлсак, кейинги пайтда «самогон», «қўлбола арақ» нутқимизда актив қўлланадиган сўзларга айланиб қолмоқда. Қўни-қўшни, таниш-билишларидан яширинча иккинчи ҳунарни эгаллаган самогончи ким? Қонун билан юзма-юз боришга уни нима мажбур қилмоқда?

— Очиғини айтганда, самогон тайёрлаш кўпайиб кетгани ҳеч кимга сир эмас. Биз ичкиликбозлик билан кураш самарасига энг катта хавфни хонаки спиртли ичимлик етказмоқда деб биламиз. 1987 йил 29 май куни СССР Олий Совети Президиумининг «Самогон тайёрлаганлик учун жавобгарлик тўғрисида»ги Фармони эълон қилинди. У асосида биринчи марта спиртли ичимлик тайёрлаш, сақлаш ва сотиш учун, самогон аппарати тайёрлаш, сақлаш ва сотиш учун маъмурий жавобгарликка, бундай ножўя қилиқ такрорланса, жиноий жавобгарликка тортиш мумкин. Шунга қарамасдан енгил пул топиш дарди кўпчиликка тинчлик бермай қўйди.

Илгари ҳар замонда ёши бир жойга бориб қолган самогончи қариялар ушланиб қоларди. Ҳозир аҳвол бутунлай бошқача. 1985 йили битта қўлбола арақ тайёрловчи фош қилинган бўлса, шу йил биринчи кварталининг ўзида 232 нафар самогончи қўлга тушди. Шармандали ҳунар эгалари орасида ишхонаси, маҳалла-кўйида тузуккина обрўси бўлган инженерлар, медицина ҳамширалари, ишчи-хизматчилар бор. Яқинда Чилонзор массивида яшовчи ёғ-мой комбинати ходими гражданин Якубштат ўзи тайёрлаган самогонни пуллаётганда ушланди. Уйидан яна 20 литр самогон топилди.

— Айрим газетхонлар: «Самогон тайёрлашнинг нима зарари бор? Ахир, давлатимиз ўз уйида консерва, қиём тайёрлаганларни таъқиб этмайди-ку!» — деб сўрашган.

— Биласизми, бундай солиштириш: кўчат ўтқазган ҳам, соя бериб турган дарахтни йиқитган ҳам хайрли иш қиляпти, деган билан баравар. Авваламбор, алкоголли ичимликнинг ўзи турган-битгани зарар. Санитария нормалари ва технологик жараёнга хилоф равишда тайёрланган хонаки арақнинг зиёни бундан бир неча марта ортиқ. Самогонни мириқиб истеъмол қилгандан сўнг вақтини касалхона ўриндиғига михланиб ўтказаётганлар учраб турибди. Қорақамиш массивида яшовчи Андрей К. исмли йигит тузуккина ҳунар эгаси. Ўз қилмишига пушаймон бўлган йигитнинг тўла фамилиясини ва иш жойини айтиб ўтишни лозим топмадим. Андрей танишларининг маслаҳати билан қўлбола арақ тайёрлайди. Лекин хурсандчилиги узоққа бормади. Хонаки ичимликда зарарли моддалар кўплигидан заҳарланган Андрей касалхонага ётқизилди.

Иккинчидан, самогон тайёрлаш мамлакатимизнинг иқтисодий манфаатларига катта путур етказади. Чунки заҳарли суюқликка ноёб маҳсулотлардан ҳисобланган буғдой, картошка, қанд, хамиртуруш, томат пастаси ишлатилмоқда. Бу маҳсулотларни кўп миқдорда савдо қоидасига хилоф равишда сотиб олишади ёки ўғирлашади. Октябрь районидаги Шомаҳмудовлар кўчасида истиқомат қиладиган Шаиповалар хонадонига ташриф буюрган рейд қатнашчилари ҳайратдан ёқа ушлашди. Чунки уйдан 520 литр самогон ачитқиси, 225 килограмм шакар, 250 килограмм томат пастаси, 35 килограмм хамиртуруш, 40 литр самогон чиқди. Суд ҳукми билан гражданка Шаипова жиноий жавобгарликка тортилди.

— Ичкиликбозлик ва самогон тайёрлаш билан курашни кучайтириш учун нималар мўлжалланмоқда?

— Самогон тайёрлашни аниқлаш мақсадида ўргатилган хизмат кучукларидан фойдаланишни бошладик. Тажриба Сергели районида яхши натижа берди. Ҳид олишга уста ит ёрдамида қисқа вақт ичида 5 та хонадонда самогон пиширилаётгани аниқланди. Профилактик ишга бўлган муносабат ўзгармоқда. Раҳбар ходимларимиз кўплаб меҳнат коллективларида суҳбат, лекциялар ўтказишмоқда. Ичкиликбозликка қарши курашни кучайтириш учун ана шу меҳнат коллективлари кучидан фойдаланишга эътибор берилади. Ҳушёрлик жамияти билан алоқани яхшилашга ҳаракат қиламиз. Бироқ олдиндан айтиб ўтиш кераккки, бу ишга кенг жамоатчилик ўз ҳиссасини қўшмаса, қилинган ҳаракатлар самараси кўнгилдагидек бўлмайди. Шунинг учун барчани не-не умр заволи бўлган, ширин рўзғорни бузган ичкилик билан курашга чақирамиз.

Суҳбатни Тошкент шаҳар ички ишлар бошқармаси матбуот группаси ходими, милиция капитани Ғ. БОЛТАБОЕВ олиб борди.

Редактор Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

КИТОБСЕВАРЛАР ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳридаги китоб магазинларида топширилган макулатурага алмаштирилган талонлар бўйича сотиладиган қуйидаги китоблар савдода мавжуд.

Р. СТИВЕНСОН. «Владетель Балантре».

А. ЛАДИНСКИЙ. «В дни Каракалы», «Последний путь Мономаха», «Когда пал Херсонес».

Т. ДРАЙЗЕР. «Финансист».

Бу китобларга берилган талонларнинг амал қилиш муддати эълон чиққан кундан бошлаб 15 кундан кейин тугайди.

Қуйидаги китобларнинг китоб савдоси тармоқларига келиб тушиши кечикаётганлиги муносабати билан уларга берилган талонларнинг амал қилиш муддати узайтирилади;

И. ЕФРЕМОВ. «Лезвие бритвы» — 1989 йил 1 январгача.

А. БЕЛЯЕВ. «Избранное» — 1988 йил 1 октябргача

«ТАШКНИГА» ШАҲАР КИТОБ САВДОСИ ИДОРАСИ. «УЗГЛАВВТОРРЕСУРСИ» БОШ БОШҚАРМАСИ.

Ўрта Осиё темир йўлининг

ЙЎЛ ТЕХНИКА МАКТАБИ

Тошкент-пассажир станциясининг вагон депоси учун пассажир вагонларининг проводникларини тайёрловчи

3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ.

ЎҚИШГА ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ (мажбурий), 18 ЁШДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН ҚИЗЛАР ВА АЁЛЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш даврида ойига 45 сўм стипендия тўланади.

Қуйидаги ҳужжатларни олиб келиш шарт: паспорт, меҳнат дафтарчаси, ўрта маълумот ҳақидаги аттестат, 4 дона фотосурат (3х4 см. ёки 6х9 см. ҳажмида).

Хоҳловчилар қуйидаги адресга мурожаат қилсинлар: Тошкент шаҳри, Фрунзе райони, Парфюмерная кўчаси, 8-уй, кадрлар бўлими, 2-ВЧД (11, 32, 40, 45, 50-автобуслар; 14-троллейбуснинг «Салор ариғи» бекати).

КОЛХОЗЛАР, СОВХОЗЛАР, КООПЕРАТИВЛАР, САВДО ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ВА АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ССР Давлат Агросаноат комитетининг

ТОШКЕНТ «КЕНАФ» ЙИГИРУВ-ТЎҚУВ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

1 килограмми 2 сўм 80 тийиндан боғлаш арқоқчаларини

СОТАДИ.

Арқоқчадан боғ-узумчилик хўжаликларида, ўсимликшуносликда, гўшт комбинатларида, шунингдек макраме тайёрлаш ва бошқа мақсадларда фойдаланиш мумкин.

Бирлашма адреси: 700015, Тошкент шаҳри, Крупская кўчаси, 8-уй. Телефонлар: 55-87-88, 55-69-63, 55-81-24.

Тўй маросимларини ўтказишга мослаштирилган Авиасозлар маданият саройи.

«САМО»

ВОКАЛ-ЧОЛҒУ АНСАМБЛИ

музикачиларни, рақкосаларни, қўшиқчиларни ва сўз усталарини ансамблда фаолият кўрсатиш учун ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Бизнинг адрес: метронинг «Чкалов» станцияси, Авиасозлар маданият саройи, II-қават, 90-хона.

Ҳар куни соат 17.00 дан 22.00 гача учрашиш мумкин.

ПЕНСИОНЕРЛАР ДИҚҚАТИГА!

КИРОВ РАЙОН СОЦИАЛ ТАЪМИНОТ БЎЛИМИ ЯНГИ АДРЕСГА КЎЧИБ ЎТДИ.

Адрес: Носиров кўчаси, 188-уй (9, 51, 91, 96-автобуслар; 2, 25, 28, 29-трамвайларнинг «Алоқа институти» бекати).

СССР Алоқа министрлигининг

2-БУТУНИТТИФОҚ ДАВЛАТ ЛОЙИҲА ИНСТИТУТИ (2-ГСПИ)

Бош экономист

ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

Конкурс муддати — 8 августгача:

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, ГСП, Энгельс кўчаси, 24-уй. Телефон: 34-64-71.

1988 йил 31 августгача

ТЕХНИК-КАРТОГРАФЛАР ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА

ҚАБУЛ ЎТКАЗИЛАДИ.

КУРСЛАРГА ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ПРОПИСКАСИ БЎЛГАН, 17 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ, 10-СИНФ МАЪЛУМОТИДАГИ ҚИЗЛАР КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИСИЗ, МАНДАТ КОМИССИЯСИДА СУҲБАТДАН ЎТИШ ЙЎЛИ БИЛАН ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Таълим — рус тилида олиб борилади.

Ўқувчилар ойига 60 сўм стипендия билан таъминланадилар.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 11 ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Гоголь кўчаси, 93-уй, кадрлар бўлими. (5, 26, 37, 183-автобуслар, 2, 3, 4, 13, 22, 25, 28-трамвайларнинг «Куйбишев кўчаси» бекати; 5, 17-троллейбусларнинг «145-мактаб» бекати).

Кино

18 ИЮЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Дружба — «ҲАМИША БИРДАЙ БЎЛАВЕРМАЙДИ» (жуфт ва тоқ соатларда).

ВЛКСМ 30 йиллиги—«ҲАМИША БИРДАЙ БЎЛАВЕРМАЙДИ» (жуфт соатларда).

Лисунов номли — «ҲАМИША БИРДАЙ БЎЛАВЕРМАЙДИ» (тоқ соатларда).

Москва — «ЖИНЖЕР ВА ФРЕД» (16, 18, 20.40).

Ватан — «КАККУ ҚУШ УЯСИ УЗРА ПАРВОЗ» (16, 18.30, 21.00).

Нукус — «КАККУ ҚУШ УЯСИ УЗРА ПАРВОЗ» (16, 18.30, 20.45).

Фестиваль — «ЖИНЖЕР ВА ФРЕД» (22.00).

Хива — «АРТИСТ» (22.00).

Восток — «ЯНГИ АМАЗОНКАЛАР» (18.20, 21.30).

ЎзССР 25 йиллиги — «ЯНГИ АМАЗОНКАЛАР» (тоқ соатларда).

Чайка — «УЙҚУДАГИ ИТЛАР» (16, 17.45, 19.30); «АНДРЕЙ РУБЛЁВ» (21.45).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «БИР ДАҚИҚА» (16, 18.30, 21.00).

Санъат саройи — «КАККУ ҚУШ УЯСИ УЗРА ПАРВОЗ» (20,40, катта зал); «ҚИЛИЧБОЗ ГОНДЗА» (17, 19.30 кичик зал).

БУ ҲАММА УЧУН ЗАРУР!

Чет элларда ва Ватанимизда чиқарилган эски конструкциядаги (механик соатлар) **соатларни тартибга солиш, ремонт қилиш ёки қайта тиклаш учун**

СИЗ Д-16 КВАРТАЛИ, 11-УЙда (метронинг «Чилонзор» станцияси; 34, 50, 70, 153, 181-автобуслар; 19-троллейбусларнинг «Чилонзор» метро станцияси» бекати) ЖОЙЛАШГАН

КОМПЛЕКС ҚАБУЛ ПУНКТИНИНГ ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ УСТАЛАРИГА МУРОЖААТ ҚИЛИНГ.

Улар Сизларга бажонидил ёрдам беришади.

Агарда Сиз чет элларда ишлаб чиқарилган электрон соатларини ремонт қилдириш заруратини сезсангиз у ҳолда Сизларга Олой бозори территориясида жойлашган комплекс қабул пункти усталари ёрдам беришади.

Тошкент шаҳар «Техсложбитприбор» ишлаб чиқариш бирлашмаси.

Тошкент шаҳар, Чилонзор районидаги 200-(38) ўрта мактаб томонидан **Маннопов Юлдаш Джураевич** номига берилган 461198 номерли йўқолган ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

«Вега» сифатга кафолот беради

БЕРДСКДАГИ «ВЕГА» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ РАДИО АППАРАТУРАЛАРИ АЪЛО СИФАТЛИЛИГИ, ЗАМОНАВИЙ ТАШҚИ КЎРИНИШИ БИЛАН МАМЛАКАТИМИЗДАГИНА ЭМАС, ЧЕТ ЭЛЛАРДА ҲАМ ШУҲРАТ ҚОЗОНГАН.

«ВЕГА» маркали приёмниклар, радиолалар, электрофонлар, электропроигривателлар, магнитола ва музика марказлари 46 давлатдаги кўргазмаларда ва ярмаркаларда намойиш этилган. Корхона ишлаб чиқараётган радио аппаратураларнинг ярмидан кўпи халқаро HI—FI класси талабларига жавоб беради.

МАМЛАКАТИМИЗДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛАЁТГАН ЖАМИ МАИШИЙ РАДИО АППАРАТУРАЛАРНИНГ ОЛТИДАН БИР ҚИСМИ АНА ШУ БИРЛАШМА ҲИССАСИГА ТЎҒРИ КЕЛАДИ.

БИРЛАШМА ШУҲРАТИНИ БИРИНЧИ БЎЛИБ ҲАММАГА ТАНИШ «РЕКОРД» МАРКАСИ ОЛАМГА ТАРАТГАН ЭДИ.

ҲОЗИР ЭСА БИРЛАШМА «ВЕГА» ВА «АРКТУР» МАРКАЛИ РАДИО АППАРАТУРАЛАРДАН ҲАР ЙИЛИ ҚАРИЙБ МИЛЛИОНТАГАЧА ИШЛАБ ЧИҚАРАЯПТИ.

«ВЕГА» МАРКАЛИ МАҲСУЛОТЛАР СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАРГА ҲАМ ЕТКАЗИБ БЕРИЛАЯПТИ.

СИЗЛАРНИ «ВЕГА» МАРКАЛИ РАДИО АППАРАТУРАЛАРНИ ХАРИД ҚИЛГАНИ «ТАШКУЛЬТТОРГ» МАГАЗИНЛАРИГА ВА УНИВЕРМАГЛАРГА ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ

Бердскдаги «Вега» ишлаб чиқариш бирлашмаси.

ҲАМШАҲАРЛАРИМИЗГА ҚУЛАЙЛИК

ДУШАНБАДАН ТАШҚАРИ ҲАР КУНИ

УЙМА-УЙ ЮРИБ БЎШ ШИША ИДИШЛАРНИ ЙИҒУВЧИ МАШИНАЛАР ДУШАНБАДАН ТАШҚАРИ

ҲАР КУНИ

ЧИЛОНЗОР РАЙОНИ АҲОЛИСИГА ХИЗМАТ КЎРСАТМОҚДА.

МАШИНАЛАРНИНГ МАРШРУТИ, ҚАЧОН ВА ҚАЕРДА БЎЛИШИНИ ЭСЛАТАМИЗ:

сешанба — соат 17 дан 20 гача, — 1, 2, 3, 19 ва 20-кварталларда;

чоршанба — соат 17 дан 20 гача — 4, 5, 6-кварталларда ва «Мевазор» маҳалласида;

пайшанба — соат 17 дан 20 гача — 16 ва 18-кварталларда;

жума — соат 17 дан 20 гача — «Чилонзор» ва Дўмбробод маҳаллаларида; Журнальная, А. Қодирий, Чилонзор кўчаларида;

шанба — соат 14 дан 20 гача — 7, 8, 9, 10-кварталларда;

соат 10 дан 18 гача — 10 ва «Ц» кварталларида;

якшанба — соат 10 дан 18 гача — 6-греклар шаҳарчасида. Чарҳкамолон ва «Москва» маҳаллаларида;

соат 10 дан 17 гача — отчопарда, К. Шарипов ва М. Турсунхўжаев кўчаларида.

Барча турдаги шиша идишлар қабул қилинади.

Прейскурант бўйича ҳақ тўланади.

ЧИЛОНЗОР РАЙПИШЧЕТОРГИ.

Хонадондаги гилам—бу гўзаллик, қулайлик демакдир!

Ёрқин, нақшинкор ХИВА ГИЛАМЛАРИ айниқса чиройли. Гилам тўшалган хона — кичкинтойлар учун шинамгина ўйин майдончасига айланади. Деворга осиб қўйсангиз — хонангиз ўзгача серҳашам қиёфа касб этади. Бундан ташқари, гилам қўшни хонадан эшитилаётган шовқин товушини пасайтириш хусусиятига ҳам эга.

«ТАШХОЗТОРГ» МАГАЗИНЛАРИ САВДОСИДА ҚЎЛДА ТАЙЁРЛАНГАН, ЖАККАРДЛИ ХИВА ГИЛАМЛАРИ МАВЖУД.

Катталиги 2х3; 2х4; 3х5; 1,5х2; 1,5х2,5; 1,5х2,25 метр бўлган гиламларнинг баҳоси 225 сўмдан 1125 сўмгача.

«ТАШХОЗТОРГ»

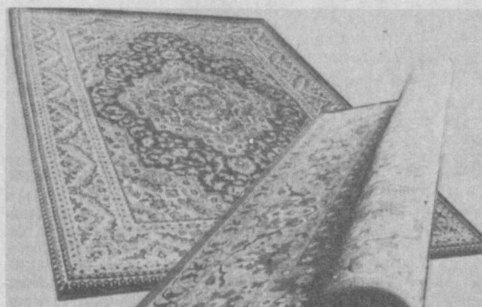

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси қошидаги

13-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1988-1989 ўқув йили учун

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисосликлар бўйича малакали мутахассислар тайёрлайди: чизмачи-конструктор, саноат электр асбобларини созловчи электромонтёр; штамп, пресс-форма ва қурилмаларни тайёрлаш ва созлаш бўйича асбобсоз слесарлар; иккиламчи электр занжирларини монтаж қилувчилар; электр машина ва аппаратларини йиғувчилар; ярим ўтказгич асбобларини йиғувчилар; саноат жиҳозларини ремонт қилувчи слесарь.

Билим юртига 15 ёшдан 25 ёшгача бўлган 8-10 синфни тамомлаган йигит ва қизлар қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати — 1-3 йил.

8-синфни тамомлаган ўқувчилар 4 маҳал бепул овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

10-синфни тамомлаган ўқувчилар ҳар ойда 30 сўм, Совет Армияси сафидан хизмат қилиб қайтган йигитлар 72 сўм стипендия оладилар.

Ўқувчилар ишлаб чиқариш практикасида ишлаган иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юртига 8-синф маълумоти билан қабул қилинган ўқувчиларга ҳунар билан бир қаторда ўрта маълумот олганлиги тўғрисида гувоҳнома берилади. Бундан ташқари билим юртига қабул қилинганлар завод қошидаги электромеханика техникумида ўқишлари мумкин.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирган ўқувчилар институт ва техникумларга конкурссиз қабул қилинадилар.

13-ҳунар-техника билим юрти «Электроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси; В. И. Ленин номидаги «Фотон» ишлаб чиқариш бирлашмаси; илмий инженерлик маркази учун ва мотор заводи учун мутахассислар тайёрлайди.

Билим юрти қошида спорт ва ҳаваскорлик тўгараклари ишлайди.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш талаб қилинади: директор номига ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат; туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома, турар жойидан справка, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат.

Адрес: Тошкент шаҳри, Д. Манжара кўчаси, 137-уй. (12, 37, 26, 52, 183, 22-автобуслар; 5, 26-трамвайларнинг «Қорасув» бекати).

Телефонлар: 91-69-64, 91-68-74.

«ЎЗБЕКНЕФТЬ»

ишлаб чиқариш бирлашмасининг

КОМПЛЕКС ГЕОЛОГИЯ-ҚИДИРУВ ЭКСПЕДИЦИЯСИ

экспедиция бошлиғи

ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

Конкурсда олий маълумотли, нефть ва газ қудуқларини пармалаш соҳасида камида 10 йил ишлаган кишилар қатнаша оладилар.

Конкурс муддати — 11 августгача.

Экспедиция квартира билан таъмин этмайди.

Справкалар юзасидан қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Жарқўрғон кўчаси, 76-уй.

Тошкент политехника институти ректорати, жамоатчилиги ҳамда «Назарий ва умумий электротехника» кафедрасининг катта ўқитувчиси А. Абдураҳмоновга онаси

Робия АБДУРАҲМОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

2-Тошкент индустриал-педагогика техникуми коллективи техникум директори Х. А. Иброҳимовга укаси

Абдурауп Алметович ИБРОҲИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08.74, 32-57-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиши — 32-58.85; фан ва ўқув юртлари — 32-53.10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55.32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар —33.29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик редакцияси — 33.99-42, 32-53-66; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56.84; эълонлар — 33-81-42.

Р — 16757

Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Ички саҳифаларга 18.30 да қўл қўйилган. [График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим].

Тиражи — 108. 220 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.